

בנק אגוד בע"מ

– דוח מפורט על סיכונים

גילוי לפי נדבך 3

ומידע נוסף על סיכונים

בנק אגוד
UNION BANK

תוכן עניינים

4	רקע.....
4	עיקרון הגילוי.....
6	מסגרת הוראות רגולטוריות.....
6	מידע צופה פני העתיד.....
7	תחולת היישום.....
7	מבנה ההון.....
21	הלימות ההון ומינוף.....
21	הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון.....
21	הערכה פנימית של נאותות הלימות ההון (ICAAP).....
21	תכנון ההון ויעדי ההון.....
22	תיאור שימוש במבחני קיצון במסגרת תכנון ההון.....
23	מידע נוסף על נכסים משוקללים בסיכון.....
25	יחס מינוף.....
28	הערכת החשיפה לסיכונים ואופן ניהולם.....
28	הממשל התאגידי בתהליך ניהול הסיכונים בבנק.....
29	תאבון סיכון.....
30	סיכון אשראי.....
30	סיכון ריכוזיות תיק האשראי.....
36	סיכון אשראי - גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית.....
39	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית.....
41	סיכויי אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים.....
42	סיכון שוק.....
42	ניהול סיכון השוק.....
43	אמידת סיכויי השוק ובקרתם.....
43	ניהול פוזיציות בתיק למסחר.....
43	התייחסות לאירועים לאחר תאריך המאזן.....
44	מודלים לניהול סיכויי שוק.....
45	סיכון ריבית.....
47	סיכון בסיס.....
49	סיכון מניות.....
50	סיכון אופציות.....
52	סיכון תפעולי.....
52	ניהול הסיכונים התפעוליים.....
52	מערכות המידע והמחשוב של הבנק.....
52	הגנת הסייבר ואבטחת מידע.....
53	המשכיות עסקית - היערכות למצבי חרום.....
54	מידע נוסף על סיכונים אחרים.....
54	סיכונים מובילים ומתפתחים.....
54	סיכון ציות.....
54	סיכון משפטי.....
55	סיכון מוניטין.....
55	סיכון אסטרטגי.....
55	סיכון סביבתי.....
56	יחס כיסוי הנזילות.....
59	סיכון נזילות ומימון.....
59	מודל הנזילות הפנימי.....
59	תרחישי קיצון לנזילות.....
59	תוכניות מימון בשעת חירום.....

רשימת טבלאות

5	טבלה 1: מדדים עיקריים.....
8	טבלה 2: נתוני ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון.....
9	טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון.....
17	טבלה 4: הרכב המאזן הפיקוחי.....
19	טבלה 5: דוח תנועה בהרכב הון פיקוחי.....
22	טבלה 6: רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי.....
24	טבלה 7: נכסי סיכון לפי חלוקה לפעילויות עיסקיות.....
24	טבלה 8: תנועה בנכסי סיכון.....
26	טבלה 9: יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים.....
26	טבלה 10: השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף.....
26	טבלה 11: יחס המינוף.....
28	טבלה 12: מבנה ארגוני של ניהול הסיכונים.....
31	טבלה 13: חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגי חשיפות אשראי* עיקריים.....
32	טבלה 14: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות.....
32	טבלה 15: פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות* אשראי עיקריים.....
34	טבלה 16: סכום הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור, יתרת הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי.....
35	טבלה 17: תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי.....
36	טבלה 18: טבלת המיפוי לדירוגי חברת הדירוג Moody's.....
37	טבלה 19: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי.....
39	טבלה 20: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערביות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי.....
41	טבלה 21: פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים.....
41	טבלה 22: פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק.....
42	טבלה 23: דרישות הון בגין סיכוני שוק.....
44	טבלה 24: ריכוז מגבלות סיכון השוק הכוללות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח במונחי VAR.....
45	טבלה 25: השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים.....
46	טבלה 26: השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית 4 על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים.....
47	טבלה 27: רגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד.....
48	טבלה 28: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה.....
49	טבלה 29: היתרה המאזנית של ההשקעות במניות בתיק הבנקאי ושווין ההוגן של השקעות אלו.....
49	טבלה 30: דרישות הון בגין קבוצות של מניות.....
51	טבלה 31: קשר בין סעיפי המאזן לפוזיציות שנכללו במדידת סיכון השוק.....
56	טבלה 32: יחס כיסוי הנזילות.....
58	טבלה 33: נכסים נזילים באיכות גבוהה.....
60	טבלה 34: סיכום של נכסים משועבדים ולא משועבדים.....

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן "הבנק") נוסד בשנת 1951. הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רישיון בנק לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א - 1981. מניות הבנק רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי המניות העיקריים בבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים:

22.92%	שלמה אליהו אחזקות בע"מ ⁽¹⁾
21.65%	ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ ^{(2)(*)}
3.12%	ישעיהו לנדאו נכסים (1998) בע"מ ⁽²⁾
16.5%	נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ^{(3)(*)}
6.36%	נכסי שרודר בע"מ ⁽³⁾
4.20%	אליהו חברה לביטוח בע"מ

(*) מהווים את גרעין השליטה בבנק (העומד נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים על 33% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק, ומתחלק באופן שווה בין חבריו, 16.5% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לכל אחד).

(1) ביום 29 באוקטובר 2012 חדלה שלמה אליהו אחזקות בע"מ להוות חלק מגרעין השליטה בבנק בעקבות השלמת רכישת השליטה במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ על ידי מר שלמה אליהו באמצעות אליהו חברה לביטוח בע"מ, הכל כמפורט בפרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו".

(2) חברות בשליטת מר ישעיהו לנדאו.

(3) מוחזקות בחלקים שווים על ידי ד"ר יעל אלמוג-זכאי וגב' רות מנור.

לבנק 37 סניפים ושלוחות הפזורים ברחבי הארץ ומרכז אחד ללקוחות בנקאות פרטית (פרמיום). הבנק מספק ללקוחותיו מגוון שרותי בנקאות. בהתאם לנתונים שפורסמו בדוחות כספיים מאוחדים של כלל הבנקים בישראל ליום 31 בדצמבר 2015, הבנק הוא השישי בגודלו במערכת הבנקאית בישראל.

עיקרון הגילוי

ביום 28 באפריל 2015, פורסם חוזר של הפיקוח על הבנקים בנושא "עדכון מבנה הדוח לציבור של תאגיד בנקאי ושל חברות כרטיסי אשראי", אשר חל מהדוחות הכספיים השנתיים המסתיימים ביום 31 בדצמבר 2015 ואילך.

מטרת השינויים הינה שיפור איכות הדיווח לציבור על ידי הפיכת המידע בדוח לציבור לשימושי ונגיש יותר לקורא הדוח, הגברת האחידות במערכת הבנקאית באופן הצגת הדוחות לציבור וגיבוש מתכונת דוח השנתי לציבור שתהיה מבוססת על פרקטיקות הצגה של בנקים מובילים באירופה ובאר"ב.

אחד מהשינויים המרכזיים הינו פרסום דוח על הסיכונים באתר האינטרנט שיכלול מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על סקירת הסיכונים ואופן ניהולם.

דוח זה כולל דרישות גילוי שפורסמו על ידי ועדת באזל, כפי המפורט בנדבך 3 להוראות (להלן: "נדבך 3"), ודרישות הגילוי על הסיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (להלן: "FSF") ודרישות גילוי שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי (להלן: "EDTF") שהוקם על ידי המוסד ליציבות פיננסית (להלן:

"FSB") לשיפור הגילוי על הסיכונים בתאגידים בנקאיים. בנוסף, במסגרת הגילוי נכללו דרישות גילוי נוספות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

טבלה 1: מדדים עיקריים

31 בדצמבר 2015 ¹	31 במרס 2015 ¹	31 במרס 2016	
במיליוני ש"ח / אחוזים			
2,429	2,356	2,435	הון עצמי רובד 1 (מיליון ש"ח)
1,259	1,318	1,111	הון רובד 2 (מיליון ש"ח)
24,893	25,696	25,564	נכסי סיכון (מיליון ש"ח)
9.76%	9.17%	9.53%	יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון (%)
² 9.12%	² 9.00%	² 9.15%	יחס הון עצמי רובד 1 רגולטורי נדרש (%)
14.82%	14.30%	13.87%	יחס הון כולל לנכסי סיכון (%)
² 12.62%	² 12.50%	² 12.65%	יחס הון כולל רגולטורי נדרש
98%		106%	יחס כיסוי נזילות (%) ^{3,4}
60%		80%	יחס כיסוי נזילות רגולטורי נדרש ^{3,4}
5.36%		5.35%	יחס מינוף (%) ^{3,5}
5%		5%	יחס מינוף רגולטורי נדרש ⁵

- נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 1.ג.2. בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.2 בדוח הכספי לרבעון הראשון.
- דרישות יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור 9% ויחס הון כולל בשיעור 12.5% חלות מיום 1 בינואר 2015. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2015 חלות דרישת הון נוספות בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש ע"י המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.30% ו-12.80%, בהתאמה.
- ההוראות בנוגע ליחס כיסוי הנזילות (הוראה 221) ויחס המינוף (הוראה 218) נכנסו לתוקף החל מ-1 באפריל 2015 זאת בהתאם להתניות והוראות מעבר של הפיקוח על הבנקים.
- יחס כיסוי הנזילות מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות חודשיות במשך הרבעון המדווח. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים יגדל באופן הדרגתי מ-60% ליום 1 באפריל 2015, 80% ליום 1 בינואר 2016 ועד לשיעור של 100% ביום 1 בינואר 2017. עם זאת, בנק שלמועד תחילת יישום ההוראה עמד ביחס המינימלי הנדרש אינו רשאי לרדת מיחס זה.
- בהתאם להוראות המעבר, הבנק נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי של 5% שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 באפריל 2015.

מסגרת הוראות רגולטוריות

הבנק מפוקח על ידי המפקח על הבנקים, אשר מקבל מידע על הלימות ההון של הבנק וקובע את דרישות ההון של הבנק. החל מיום 1 בינואר 2014 הבנק מיישם את הוראות המדידה והלימות ההון המבוססות על הוראות באזל 3 (להלן: "באזל 3"), כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211.

הוראות באזל 3 מבוססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכונים האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכונים סליקה ועוד) ובמקביל קיים תהליך סקירה המבוצע על ידי הפיקוח על הבנקים (SREP).
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

בנוסף, הבנק מיישם בדוח זה דרישות גילוי המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי צוות EDTF ודרישות נוספות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים.

מובהר, כי ככלל, התיאור בדוח המפורט על הסיכונים לרבעון זה מתייחס לאירועים ושינויים מהותיים שחלו במצב ענייני הבנק עד מועד פרסום הדוח. יחד עם זאת, בחלק מהמקרים, לשם שלמות התמונה, כלל הבנק תיאור הכולל גם מידע שלדעתו אינו מידע מהותי. יש לעיין בדוח יחד עם דוח הבנק לשנת 2015 כפי שפורסם במערכת המידע "מגנא" ביום 29 בפברואר 2016 (מספר אסמכתא 01-036799-2016).

מידע צופה פני העתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח על הסיכונים, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחויות המשבר הפיננסי העולמי ואי הוודאות הכרוכה בהשלכותיו, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצון", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים לא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2016. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

גילוי על פי נדבך 3

בנק אגוד לישראל בע"מ אינו מחזיק בחברות בנות בנקאיות, לאור זאת הדרישות של הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות באזל 3, מיושמות ברמה מאוחדת בלבד.

ככלל, דרישות ההון של הבנק מבוססות על הדוחות הכספיים המאוחדים שלו, הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

על פי כללי החשבונאות המקובלים, חברות בנות הנשלטות במישרין או בעקיפין על-ידי הבנק מאוחדות בדוחות הכספיים, בעוד שלמטרות פיקוח על הון, חלים לעתים כללי איחוד שונים. יחד עם זאת, ליום 31 בדצמבר 2015 לא קיימים הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי החשבונאות ובסיס האיחוד הפיקוחי למטרות הלימות הון.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה.

לפרטים נוספים בדבר חברות מוחזקות עיקריות של הבנק ראה ביאור 14 בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 ומידע נוסף בפרק על ממשל תאגידי.

מבנה ההון

גילוי על פי נדבך 3

מדידת ההון מבוססת על חלוקת ההון להון רובד 1 (הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) ולהון רובד 2, נכון למועד הדיווח לא קיים הון רובד 1 נוסף.

הון עצמי רובד 1 כולל את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק ובניכוי התאמות פיקוחיות כנדרש בהוראות הפיקוח על הבנקים. ההתאמות הפיקוחיות והניכויים העיקריים מהון עצמי רובד 1 הינם מסים נדחים לקבל נטו בגין הפרשי עיתוי ורווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי (DVA - Debt Value Adjustment). (סיכון אשראי עצמי - כאשר לבנק התחייבות כלפי הצד הנגדי בעסקאות נגזרות פיננסיות, נדרש בהתאם להוראת תקן חשבונאי אמריקאי 157 FAS, להביא לידי ביטוי בתחשיב השווי ההוגן של המכשיר הנגזר את ההסתברות לחדלות הפירעון של הבנק. התאמה זו מביאה למצב שההתחייבות כלפי הצד הנגדי קטנה בגובה ההתאמה של הסיכון).

הון רובד 2 כולל הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי, מכשירי הון וכתבי התחייבות נדחים. מכשירי ההון וכתבי ההתחייבות אינם כשירים להכרה בהון הפיקוחי לפי הוראות באזל 3 ולכן מופחתים בהדרגה לפי הוראות המעבר. המאפיינים העיקריים של כתבי ההתחייבות הנדחים הינם - תקופת פירעונם לא תפחת מחמש שנים הם מונפקים ללא בטוחות; הזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של נושים אחרים של הבנק למעט נושים המחזיקים בהון רובד 1 ובמכשירי ההון ברובד 2 ומסכומם המוכר כהון רובד 2, כאמור, יופחתו 20% בתחילת כל שנה מחמש השנים האחרונות לפני מועד פירעונם (כאשר במקרה של כתב התחייבות נדחה הנפרע לשיעורין, יש לבצע הפחתה כאמור, מכל שיעור).

מכשירי ההון וכתבי ההתחייבות הנדחים שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי מוכרים החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

נכון למועד הדיווח מכשירי ההון וכתבי ההתחייבות הנדחים שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי מוכרים עד לתקרה של 60% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013.

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 נקבעו מגבלות על מבנה ההון:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1, לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
- מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה. מגבלה זו אינה כוללת את מכשירי ההון שנכללו קודם לתחילת הוראה זו בהון רובד 2 עליון, וזאת בגובה יתרת אותם מכשירים ליום 31 בדצמבר 2013 ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 (ההון הפיקוחי - הוראות מעבר).

טבלה 2: נתוני ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2015 ¹	ליום 31 בדצמבר 2015 ¹	במיליוני ש"ח
הון לצורך חישוב יחס ההון ²			
הון עצמי רובד 1	2,435	2,429	2,435
הון רובד 1	2,435	2,429	2,435
הון רובד 2	1,111	1,318	1,259
סה"כ הון טלל	3,546	3,674	3,688

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1 בדוח הכספי לרבעון הראשון.

2. לפרטים נוספים ראה טבלה 3 להלן.

סך ההון הכולל של הבנק הסתכם ביום 31 במרס 2016 ב-3,546 מיליון ש"ח לעומת 3,674 מיליון ש"ח במרס 2015 ו-3,688 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. הקיטון בהון לעומת סוף שנת 2015 נובע, בעיקר, מקיטון של כ-147 מיליון ש"ח בשטרי ההון לפרטים נוספים ראה טבלה 5.

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

		ליום 31 בדצמבר 2015 *		ליום 31 במרס 2015 *		ליום 31 במרס 2016	
		יתרה		יתרה		יתרה	
	הפניות למאזן הפיקוחי	202	202	202	202	202	202
	הוראה	3	3	3	3	3	3
	בהתאם						
	למאזן						
	לפני אימוץ						
	הנדרש						
	לטיפול						
	הכפופים						
	מההון						
	שלא נוכ						
	סכומים						
במיליוני ש"ח							
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים							
1	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1	-	952	-	952	-	952
2	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן	(8)	1,412	(8)	1,297	(5)	1,413
3	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי	(19)	66	(42)	132	(12)	72
4	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	-	-	-	-	-	-
5	הזרמות הון קיימות מהמגזר הציבורי שיוכרו עד ליום 1.1.2018	-	-	-	-	-	-
6	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט)	-	-	-	-	-	-
7	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים	-	2,430	-	2,381	-	2,437
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוח וניכויים							
8	התאמות יציבותיות להערכת שווי	-	-	-	-	-	-
9	מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלוונטי	-	-	-	-	-	-
10	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם	-	-	-	-	-	-
11	מיסים נדחים לקבל שמימושם מבוסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי (temporary differences)	-	-	-	-	-	-

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

	ליום 31 בדצמבר 2015 *		ליום 31 במרס 2015 *		ליום 31 במרס 2016	
	פנימי	יתרה	פנימי	יתרה	פנימי	יתרה
	שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם למהות הפיקוחי		שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם למהות הפיקוחי		שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם למהות הפיקוחי	
במיליוני ש"ח						
12						סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן
	-	-	-	-	-	-
13						פער שלילי (shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים
	-	-	-	-	-	-
14						גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח
	-	-	-	-	-	-
15						רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק
	ד'	(1)	(1)	(1)	(2)	(2)
16						עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור
	-	-	-	-	-	-
17						השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבויות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	-	-	-
18						החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	-
19						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
	ה'	-	-	-	-	-

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

	ליום 31 בדצמבר 2015 *		ליום 31 במרס 2015 *		ליום 31 במרס 2016	
	סכומים	שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	סכומים	שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	סכומים	שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	יתרה		יתרה		יתרה	
	במיליוני ש"ח					
20						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	-	-
21						זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומן עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	-	-
22						מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
	-	-	(36)	(24)	-	-
23						סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
	-	-	-	-	-	-
א.23						מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	-
ב.23						מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	-	-
24						מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
	-	-	-	-	-	-
25						התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	-	-
א.25						מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	-
ב.25						מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	-	-

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

	ליום 31 בדצמבר 2015 *	ליום 31 במרס 2015 *	ליום 31 במרס 2016		
סכומים				סכומים	
שלא נוכ				שלא נוכ	
מההון				מההון	
הכפופים				הכפופים	
לטיפול				לטיפול	
הנדרש				הנדרש	
לפני אימוץ				לפני אימוץ	
הוראה				הוראה	
202				202	
בהתאם				בהתאם	
למאזן				למאזן	
הפיקוחי				הפיקוחי	
3 לבאזל	יתרה	3 לבאזל	יתרה	3 לבאזל	יתרה
					במיליוני ש"ח
				26	ניכויים החלים על הון עצמי
					רובד 1 מאחר ואין בהון רובד
					1 נוסף והון רובד 2 די הון
					בכדי לכסות על הניכויים
				27	סך כל ההתאמות הפיקוחיות
					והניכויים בהון עצמי רובד 1
				28	הון עצמי רובד 1
					הון רובד 1 נוסף: מכשירים
				29	מכשירי הון מניות רובד 1
					נוסף שהונפקו על ידי
					התאגיד הבנקאי ופרמיה על
					מכשירים אלו
				30	מזה: מסווג כהון עצמי
					בהתאם להוראות הדיווח
					לציבור
				31	מזה: מסווג כהתחייבות
					בהתאם להוראות הדיווח
					לציבור
				32	מכשירי הון רובד 1 נוסף
					שהונפקו על ידי התאגיד
					הכשירים להכללה בהון
					הפיקוחי בתקופת המעבר
				34	מכשירי הון רובד 1 נוסף
					שהונפקו על ידי חברות בת
					של התאגיד הבנקאי
					והמוחזקים על ידי משקיעי
					צד ג'
				35	מזה: מכשירי הון רובד 1
					נוסף שהונפקו על ידי חברות
					בת של התאגיד הבנקאי
					והמוחזקים על ידי משקיעי
					צד ג', המופחתים בהדרגה
					מהון רובד 1 נוסף
				36	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים
					הון רובד 1 נוסף: ניכויים
				37	השקעה עצמית במכשירי הון
					הכלולים ברובד 1 נוסף,
					המוחזקות באופן ישיר או
					עקיף (כולל התחייבות לרכוש
					מכשירים בכפוף להסכמים
					(חזויים)

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015 *	ליום 31 במרס 2015 *	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2016
סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם למאזן הפיקוחי ללאזל 3	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם ללאזל 3	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם ללאזל 3	יתרה	יתרה	יתרה
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	38
-	-	-	-	-	39
-	-	-	-	-	40
-	-	-	-	-	41
-	-	-	-	-	41.א.
-	-	-	-	-	42
-	-	-	-	-	43
-	-	-	-	-	44
-	2,429	-	2,356	-	45
הון רובד 2: מכשירים והפרשות					
-	-	-	-	-	46
-	33	-	35	-	47

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

	ליום 31 בדצמבר 2015 *		ליום 31 במרס 2015 *		ליום 31 במרס 2016	
	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם למאזן הפיקוחי	יתרה	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה
	במיליוני ש"ח					
48					מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'	871
	ח'	1,018	-	1,020	-	-
49					מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2	871
	ט'	1,018	-	1,020	-	-
50					הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס	207
		208	-	263	-	-
51					הון רובד 2 לפני ניכויים הון רובד 2: ניכויים	1,111
		1,259	-	1,318	-	-
52					השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)	-
		-	-	-	-	-
53					החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים	-
		-	-	-	-	-
54					השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-
		-	-	-	-	-
55					השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-
		-	-	-	-	-
56					ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על בנקים	-
		-	-	-	-	-

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

	ליום 31 בדצמבר 2015 *		ליום 31 במרס 2015 *		ליום 31 במרס 2016	
	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202	סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202
	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה
	במיליוני ש"ח					
56.א.	-	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
56.ב.	-	-	-	-	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2 שלא נכללו במסגרת סעיף קודם
57	-	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
58	-	-	-	-	-	סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2
59	1,259	-	1,318	-	1,111	הון רובד 2
60	3,688	-	3,674	-	3,546	סך ההון
61	24,893	-	25,696	-	25,564	סך נכסי סיכון משוקללים. יחס הון וכריות לשימור הון (באחוזים)
62	9.76%	-	9.17%	-	9.53%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
63	9.76%	-	9.17%	-	9.53%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
64	14.82%	-	14.30%	-	13.87%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	דרישות מזעריות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים					
65	9.12%	-	9.00%	-	9.15%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי ¹ שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
66	9.12%	-	9.00%	-	9.15%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
67	12.62%	-	12.50%	-	12.65%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
68	133	-	99	-	128	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

		ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2015 *	ליום 31 בדצמבר 2015 *		
		סכומים	סכומים	סכומים		
		שלא נוכ	שלא נוכ	שלא נוכ		
		מההון	מההון	מההון		
		הכפופים	הכפופים	הכפופים		
		לטיפול	לטיפול	לטיפול		
		הנדרש	הנדרש	הנדרש		
		לפני אימוץ	לפני אימוץ	לפני אימוץ		
		הוראה	הוראה	הוראה		
		202	202	202		
		בהתאם	בהתאם	בהתאם		
		לבאזל 3	לבאזל 3	לבאזל 3	יתרה	יתרה
במיליוני ש"ח						
69	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה	-	-	-	-	-
70	זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם)	-	-	-	-	-
71	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה	-	-	223	-	238
	תקרה להכללת הפרשות ברובד 2				229	
72	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה	-	-	208	-	263
73	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית	-	-	284	-	295
74	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה	-	-	-	-	-
75	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים	-	-	-	-	-
	מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר					
76	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר	-	-	-	-	-
77	סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה	-	-	-	-	-
78	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר	-	-	-	-	-

טבלה 3: הרכב ההון הפיקוחי לצורך חישוב יחס ההון
גילוי על פי נדבך 3

	ליום 31 בדצמבר 2015 *	ליום 31 במרס 2015 *	ליום 31 במרס 2016		
סכומים		סכומים		סכומים	
שלא נוכ		שלא נוכ		שלא נוכ	
מההון		מההון		מההון	
הכפופים		הכפופים		הכפופים	
לטיפול		לטיפול		לטיפול	
הנדרש		הנדרש		הנדרש	
לפני אימוץ		לפני אימוץ		לפני אימוץ	
הוראה		הוראה		הוראה	
202		202		202	
בהתאם		בהתאם		בהתאם	
למאזן		לבאזל 3	יתרה	לבאזל 3	יתרה
הפיקוחי	3	יתרה		3	יתרה
					במיליוני ש"ח
				79	סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה.
				80	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר
	1,056		1,056	905	
			223	78	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה

1. יחס הון עצמי רובד 1 מזערי – יחס ההון בו נדרש הבנק לעמוד החל ביום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", נדרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. יעד הון עצמי רובד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שידרש ע"י המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.30%- ו-12.80%. לא קיימת דרישה נפרדת ליחס הון רובד 1 מזערי.

* נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1 בדוח הכספי לרבעון הראשון.

טבלה 4: הרכב המאזן הפיקוחי
גילוי על פי נדבך 3

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2015 *	ליום 31 במרס 2015 *	ליום 31 במרס 2016	
				במיליוני ש"ח
				נכסים
	6,668	5,762	4,725	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	10,371	8,343	11,265	ניירות ערך
ה'	-	-	-	מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי
ו'	-	-	-	מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף הפחתה

טבלה 4: הרכב המאזן הפיקוחי
גילוי על פי נדבך 3

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2015*	ליום 31 במרס 2015*	ליום 31 במרס 2016	
				במיליוני ש"ח
	10,371	8,343	11,265	מזה: ניירות ערך אחרים
	293	320	843	ניירות ערך שנשאלות או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
	22,505	23,438	23,182	אשראי לציבור
	(190)	(256)	(193)	הפרשה להפסדי אשראי
י-1	(179)	(228)	(182)	מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2
	(11)	(28)	(11)	מזה: הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	22,315	23,182	22,989	אשראי לציבור, נטו
	-	-	-	אשראי לממשלה
	312	315	304	בניינים וציוד
	255	429	363	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	670	1453	926	נכסים אחרים
	223	297	229	מזה: נכסי מס נדחה
ז	-	24	-	מזה: נכסי מס נדחה בגין הפרשי עיתוי שנוכו מההון
	443	1,156	697	מזה: נכסים אחרים נוספים
	4	3	-	נכסים מוחזקים למכירה
	<u>40,888</u>	<u>39,807</u>	<u>41,415</u>	סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
	32,466	30,846	32,763	פיקדונות הציבור
	483	181	251	פיקדונות מבנקים
	1	2	1	פיקדונות הממשלה
	3,179	3,170	3,002	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
	2,129	2,115	2,098	מזה: כתבי התחייבות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
	1,051	1,055	904	מזה: כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון פיקוחי
	-	-	-	מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
ח'+ט'	1,051	1,055	904	מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	293	528	486	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
ד'	1	1	2	מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	2,063	2,749	2,492	התחייבויות אחרות
י-2	29	35	25	מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2
	<u>38,485</u>	<u>37,476</u>	<u>38,995</u>	סך כל ההתחייבויות
	2,403	2,331	2,420	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
א'	952	952	952	מזה: הון מניות רגילות ופרמיה
ב'	1,404	1,289	1,408	מזה: עודפים
ב'	(8)	(8)	(5)	מזה: השפעת הוראות מעבר ליישום הוראה בנושא זכויות עובדים
ג'	21	64	34	מזה: רווח כולל אחר מצטבר
ג'	(19)	(42)	(12)	מזה: השפעת הוראות מעבר ליישום הוראה בנושא זכויות עובדים

טבלה 4: הרכב המאזן הפיקוחי
גילוי על פי נדבך 3

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2015*	ליום 31 במרס 2015*	ליום 31 במרס 2016	
	במיליוני ש"ח			
ג'	26	26	26	מזה: קרנות הון
	2,403	2,331	2,420	סך כל ההון העצמי
	40,888	39,807	41,415	סך כל ההתחייבויות וההון

* נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1 בדוח הכספי לרבעון הראשון

טבלה 5: דוח תנועה בהרכב הון פיקוחי
גילוי על פי EDTF

ליום 31 במרס 2015	ליום 31 במרס 2016	
מיליוני ש"ח		
הון עצמי רובד 1		
		יתרת הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר בשנה קודמת
2,344 ²	2,429	
29	4	רווח לתקופה
37	7	תנועה ברווח כולל אחר
65	13	מזה: זמין למכירה
(28)	(6)	מזה: זכויות עובדים ³
(35)	-	שינויים הנובעים מהצגה מחדש
(19)	(5)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
2,356	2,435	יתרת הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס
הון רובד 2		
		יתרת הון רובד 2 ליום 31 בדצמבר בשנה קודמת
1,458	1,259	
-	-	שינוי במכשירי הון רובד 2 שהונפקו למשקיעי צד ג'
-	-	שינוי במכשירי הון רובד 2 שהונפקו למשקיעי צד ג' הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
(151)	(147)	שינוי כתוצאה מהוראות המעבר
11	(1)	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
1,318	1,111	יתרת הון רובד 2 ליום 31 במרס
3,674	3,551	סך הכל הון רגולטורי

ליום 31 בדצמבר 2015 ¹	
במיליוני ש"ח	
הון עצמי רוברד 1	
2,344 ²	יתרת הון עצמי רוברד 1 ליום 31 בדצמבר בשנה קודמת
144	רווח לתקופה
(29)	תנועה ברווח כולל אחר
(17)	מזה: זמין למכירה
(12)	מזה: זכויות עובדים ³
(35)	שינויים הנובעים מהצגה מחדש
5	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
<u>2,429</u>	יתרת הון עצמי רוברד 1 ליום 31 בדצמבר
הון רוברד 2	
1,458	יתרת הון רוברד 2 ליום 31 בדצמבר בשנה קודמת
-	שינוי במכשירי הון רוברד 2 שהונפקו למשקיעי צד ג'
(4)	שינוי במכשירי הון רוברד 2 שהונפקו למשקיעי צד ג' הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
(151)	שינוי כתוצאה מהוראות המעבר
(44)	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
<u>1,259</u>	יתרת הון רוברד 2 ליום 31 בדצמבר
<u>3,688</u>	סך הכל הון רגולטורי

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1 בדוח הכספי לרבעון הראשון.

2. ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015. לאחר השפעת היישום למפרע של הנחיית הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה. לפירוט ראה ביאור 1.ד.1 ו-2.ד.1 בדוחות הכספיים של הבנק.

3. שינוי ביתרה המוכרת לצורך הלימות ההון - לאחר השפעת הוראות המעבר.

דוח זה הוצג לראשונה בדיווח ליום ה-31 בדצמבר 2015, והוא נועד לספק מידע בדבר התנועות שחלו במהלך תקופת הדיווח ברכיבי ההון הפיקוחי. הדוח מבוסס על יתרות שנכללו במסגרת הדוח הכספי ומוצג בהתאם ליתרות רכיבי ההון המשמשות לחישוב ההון הפיקוחי בכפוף להסדרי הוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.

גילוי על פי נדבך 3

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד.

הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס שבין בסיס ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כהגדרתם בהוראות באזל 3.

הוראת באזל 3 שמה דגש על ניהול הסיכונים תוך קישור בין פרופיל הסיכונים של הבנק ואיכות ניהולם לבין הקצאת ההון הנדרשת, וזאת במטרה להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר.

ההוראה קובעת דרישת הלימות ההון במערכת הבנקאית, על פיה על התאגידים הבנקאיים בישראל לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9.0% ויחס הון כולל בשיעור של 12.5%.

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית בתחומי סיכון האשראי וסיכון השוק, וגישת האינדיקטור הבסיסי עבור סיכונים תפעוליים. הוראות באזל 3 מיושמות על בסיס מאוחד, וכן, לגבי החברות המוחזקות להן הבנק העמיד כתב שיפוי בהתאם להוראות באזל, לא קיים ולא חזוי מכשול להעברה מיידית של מקורות הון או לביצוע החזר התחייבויות של החברות המוחזקות על ידי הבנק.

הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון

לא פורסמו הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות ההון, מעבר למפורט בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

הערכה פנימית של נאותות הלימות ההון (ICAAP)

הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת הסיכונים והקצאת הון על מנת להבטיח כי הבנק מקצה מספיק הון כנגד מכלול הסיכונים (להלן: "ICAAP"). במסגרת תהליך ה-ICAAP הבנק מבצע תהליך יזום של זיהוי והערכת כל אחד מהסיכונים המהותיים בכל אחת מהפעילויות המרכזיות בבנק. כמו כן נסקרים במסגרת זו מרכיבי המדיניות והמגבלות הקיימות, כלי המדידה והניטור, מערכות הדיווח, תהליכים ומוצרים עיקריים ומרכיבי הממשל התאגידי. ההערכה מסתייעת בסקירה איכותית וניתוח הנתונים הכמותיים, תוך בחינת יכולת ההישענות על מודלים פנימיים.

תכנון ההון ויעדי ההון

גילוי על פי EDTF

יעד הלימות ההון – במסגרת דיוני הדירקטוריון באסטרטגיה התלת שנתית לשנים 2016-2018, קבע דירקטוריון הבנק מתווה עולה ליחס ההון, כך שיעד הון רובד 1 של הבנק לסוף שנת 2016 יעמוד על 9.8% ויעלה עד ליעד של 10.25% לסוף שנת 2017.

תכנון ההון - במסגרת הדיונים על תוכנית העבודה לשנת 2016 שהתקיימו בדירקטוריון בסוף דצמבר 2015, נקבע תכנון ההון לשנה זו. תכנון ההון השנתי נגזר מיעדי ההון שנקבעו בתכנית האסטרטגית התלת שנתית לשנים 2016-2018.

לעניין אופן תכנון ההון בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

תיאור שימוש במבחני קיצון במסגרת תכנון ההון

גילוי על פי EDTF

התממשותו בפועל של תרחיש קיצון והצורך לעמוד בתיאבון וסיבולת הסיכון, כפי שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק, עשויים להביא לסטייה מתכנון ההון המקורי כפי שהוצג, כך שתחול פגיעה ביחסי ההון כפי שנקבעו. במסגרת הטמעת תהליכי ניהול הסיכונים הבנק בוחן מגוון תרחישי קיצון, מתוכם נבחר תרחיש הוליסטי מוביל ליישום במסגרת תכנון ההון ותהליך ה-ICAAP. בנוסף נבחן תרחיש בנק ישראל, המבוסס על תרחיש אחיד ותרחיש הופכי אשר השפעתו מביאה לירידת יחס הון הליבה לסיבולת הסיכון התחתונה.

תרחישי הקיצון מתייחסים לקווי העסקים והסיכונים העיקריים שזוהו בבנק תוך הערכת ההשפעה של כל אירוע קיצון על מספר מרכיבים: היקף נכסי הסיכון, הכנסות מריבית, שיעור הוצאה להפסדי אשראי, הכנסות שאינן מריבית, הוצאות, שינויים בקרן ההון, השלכה על הרווחיות הכוללת ועל יחסי ההון.

מניתוח תרחישי הקיצון עולה כי יחסי הלימות ההון בפועל והיעדים שנקבעו הולמים את יכולת הבנק לספוג הפסדים בלתי צפויים הבאים לידי ביטוי בתרחיש, תוך שאינם יורדים מיחסים מינימליים.

טבלה 6: רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי

גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 31 במרס 2015		ליום 31 במרס 2016		
דרישות הון כולל* (12.62%)	נכסי סיכון	דרישות הון כולל* (12.50%)	נכסי סיכון	דרישות הון כולל* (12.65%)	נכסי סיכון	
						מיליוני ש"ח
						סיכון אשראי ¹
12	98	10	76	22	174	חובות של ריבוניות
27	211	29	233	26	208	חובות של ישויות סקטור ציבורי
71	563	76	608	67	527	חובות של תאגידים בנקאיים
1,486	11,771	1,652	13,214	1,523	12,041	חובות של תאגידים
429	3,402	377	3,017	421	3,332	חובות בבטיחון נדל"ן מסחרי
281	2,223	233	1,866	296	2,339	חשיפות קמעונאיות ליחידים
19	153	18	145	47	373	עסקים קטנים ²
388	3,077	384	3,074	404	3,193	משכנתאות לדיור
156	1,238	170	1,359	158	1,251	נכסים אחרים ³
3	24	6	45	4	35	סיכון CVA
2,872	22,760	2,955	23,637	2,968	23,473	סה"כ סיכון האשראי
54	427	44	353	51	400	סיכון שוק
215	1,706	213	1,706	214	1,691	סיכון תפעולי
3,141	24,893	3,212	25,696	3,233	25,564	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים ³
	3,688		3,674		3,546	סך בסיס ההון ³
	9.76%		9.17%		9.53%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון ³
	14.82%		14.30%		13.87%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון ³
	9.12%		9.00%		9.15%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים*
	12.62%		12.50%		12.65%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים*

* יחס ההון בו נדרש הבנק לעמוד החל ביום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", נדרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רובד 1 יחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. יעד הון עצמי רובד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ייחס ההון הכולל המזערי שידרש ע"י המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.30%- ו-12.80% בהתאמה.

1. לפני ניכוי הפרשה קבוצתית בסך 207 מיליון ש"ח (ביום 31.12.15 208 מיליון ש"ח, וביום 31.3.15 263 מיליון ש"ח).
2. עסקים קטנים המנוהלים במסגרת אגף קמעונאות. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 הועברו לטיפול אגף קמעונאות לקוחות בעלי חשיפה של עד 2 מ' ש"ח (ליום ה-31 בדצמבר לקוחות בעלי חשיפה של עד 1 מ' ש"ח). לא תוקנו מספרי השוואה לאחור.
3. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1 בדוח הכספי לרבעון הראשון.

מידע נוסף על נכסים משוקללים בסיכון

גילוי על פי EDTF

פעילויות עסקיות של תאגיד בנקאי יוצרות לבנק חשיפות בעלות אופי שונה ומחייבות הקצאת הון שונה. ניתוח כמותי שלהלן מאפשר להבין התפלגות של נכסי הסיכון, בהבחנה בין סוגי נכסי סיכון, בין קווי הפעילות השונים. לעניין זה, ההצגה בוצעה בהתאם לקווי הפעילות של הבנק כפי שהוצגו בביאור 12 בדבר מגזרי פעילות בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016.

הקצאת נכסי הסיכון לפעילויות העיסוקיות בוצעה בהתאם להוראת דיווח חדשה בנושא "מגזרי פעילות פיקוחיים".

להלן תיאור של מגזרי הפעילות:

- משקי בית – אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל-250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר, ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- סכומים שלא הוקצו והתאמות – לרבות פעילויות שהופסקו, ופעולות שלא שויכו למגזרים אחרים.

טבלה 7: נכסי סיכון לפי חלוקה לפעילויות עיסקיות
גילוי על פי EDTF

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
ליום 31 במרס 2016									
במיליוני ש"ח									
23,196	990	1,469	269	7,214	3,273	3,724	21	6,236	סיכון אשראי
143	0	67	7	46	1	22	0	0	סיכון צד נגדי
134	0	134	0	0	0	0	0	0	סיכון מניות
400	0	400	0	0	0	0	0	0	סיכון שוק
1,691	0	123	53	327	199	350	70	569	סיכון תפעולי
25,564	990	2,193	329	7,587	3,473	4,096	91	6,805	סה"כ
ליום 31 במרס 2015									
במיליוני ש"ח									
23,291	1,153	1,376	407	7,480	3,191	3,884	58	5,742	סיכון אשראי
219	0	65	6	130	8	9	0	1	סיכון צד נגדי
127	0	127	0	0	0	0	0	0	סיכון מניות
353	0	353	0	0	0	0	0	0	סיכון שוק
1,706	0	144	51	367	192	327	44	581	סיכון תפעולי
25,696	1,153	2,065	464	7,977	3,391	4,220	102	6,324	סה"כ
ליום 31 בדצמבר 2015									
במיליוני ש"ח									
22,530	996	1,378	377	6,827	3,085	3,689	57	6,121	סיכון אשראי
100	0	53	10	31	0	6	0	0	סיכון צד נגדי
130	0	130	0	0	0	0	0	0	סיכון מניות
427	0	427	0	0	0	0	0	0	סיכון שוק
1,706	0	232	44	362	193	310	47	518	סיכון תפעולי
24,893	996	2,220	431	7,220	3,278	4,005	104	6,639	סה"כ

טבלה 8: תנועה בנכסי סיכון
גילוי על פי EDTF

טבלה זו מציגה שינויים שחלו בנכסי סיכון של הבנק במהלך התקופה המדווחת לפי סוג סיכון.				
סה"כ	סיכון תפעולי	סיכון שוק	סיכון צד נגדי	סיכון אשראי
מיליוני ש"ח				
2016 במרס 31				
24,893	1,706	427	100	22,660
665	(15)	(27)	43	664
6	-	-	-	6
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

שינוי בהיקף התיק / הכנסה גולמית¹

שינוי כתוצאה משינוי באיכות התיק²

שינוי מתודולוגיה³

אחר

					יתרה ליום 31 במרס 2016
25,564	1,691	400	143	23,330	
2015 במרס 31					
24,325	1,736	280	224	22,085	יתרה ליום 1 בינואר 2015
1,461	(30)	73	(5)	1,423	שינוי בהיקף התיק / הכנסה גולמית ¹
(90)	-	-	-	(90)	שינוי כתוצאה משינוי באיכות התיק ²
-	-	-	-	-	שינוי מתודולוגיה ³
-	-	-	-	-	אחר
25,696	1,706	353	219	23,418	יתרה ליום 31 במרס 2015
2015 בדצמבר 31					
24,325	1,736	280	224	22,085	יתרה ליום 1 בינואר 2015
650	(30)	147	(124)	657	שינוי בהיקף התיק / הכנסה גולמית ¹
(82)	-	-	-	(82)	שינוי כתוצאה משינוי באיכות התיק ²
-	-	-	-	-	שינוי מתודולוגיה ³
-	-	-	-	-	אחר
24,893	1,706	427	100	22,660	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

1. שינוי ב"היקף התיק" נועד לשקף גידול בחשיפה שנבע מגידול בהיקף הפעילות. במסגרת זו נכללים גם השפעות שע"ח ככל שהיו ומרכיב ה-CVA. שינוי ב"הכנסה גולמית" משקף שינוי בממוצע ההכנסה על פי נספח ב' להוראה 206 ב-12 הרבעונים האחרונים.
2. שינוי ב"איכות התיק" כולל גידול/קיטון באוכלוסיית החובות בכשל ו/או בנכסים לגביהם חלה ירידה בדירוג אשר מחייבים דרישות הון גבוהות יותר.
3. "שינויים במתודולוגיה" מתייחס לשינויים שחלו בגין הוראות רגולטוריות חדשות בנוגע להקצאת ההון ו/או שינויים אחרים, כגון שיטות הפחתת סיכון אשראי או קיזוזים שלא יושמו קודם לכן אשר מהווים שינוי מדיניות, ככל שהיו.

יחס מינוף

גילוי על פי נדבך 3

ביום 28 באפריל פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות סיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 5%.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי, אשר ביום פרסום ההוראה (אפריל 2015) עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה.

טבלה 9: יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
גילוי על פי נדבך 3

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	
במיליוני ₪		
2,429	2,435	הון רובד 1
45,316	45,554	סך החשיפות
5.36%	5.35%	יחס מינוף
5.0%	5.0%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

טבלה 10: השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
גילוי על פי נדבך 3

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	
במיליוני ש"ח		
40,888	41,415	1. סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	2. ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	3. התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אל לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
-	-	4. התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	5. התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמה: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
4,278	4,388	6. התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
150	(249)	7. התאמות אחרות
45,316	45,554	8. חשיפה לצורך יחס המינוף

טבלה 11: יחס המינוף
גילוי על פי נדבך 3

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	
במיליוני ש"ח		
חשיפות מאזניות		
40,279	39,789	1. נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות)
-	-	2. (סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)
40,279	39,789	3. סך החשיפות המאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים		
472	588	4. עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
191	212	5. סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	6. גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות דיווח לציבור
(197)	(266)	7. (ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)

טבלה 11: יחס המינוף
גילוי על פי נדבך 3

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	במיליוני ש"ח
-	-	8. (רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	9. סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	10. (קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו)
466	534	11. סך החשיפות בגין נגזרים חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
293	843	12. נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמתופלות כמכירה חשבונאית
-	-	13. (סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	14. חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	15. חשיפות בגין עסקאות כסוכן
293	843	16. סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך חשיפות חוץ מאזניות אחרות
13,401	14,033	17. חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(9,123)	(9,645)	18. (התאמות בגין המרה לסכומים דווי ערך אשראי)
4,278	4,388	19. פריטים חוץ מאזניים הון וסך החשיפות
45,316	45,554	20. סך החשיפות
12,429 ¹	2,435	21. הון רובד 1 יחס המינוף
5.36% ¹	5.35%	22. יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1 בדוח הכספי לרבעון הראשון.

יחס המינוף ליום 31 במרס 2016 עמד על 5.35% לעומת 5.36% ביום 31 בדצמבר 2015. קיטון זה נובע בעיקר מגידול בנכסים המאזניים בסכום של כ-130 מ' ש"ח (בעיקר ניירות ערך, אשראי לציבור) ומגידול בחשיפות החוץ מאזניות כ-550 מ' ש"ח (בעיקר במסגרות). גידול זה קוזז על ידי עליה של כ-6 מ' ש"ח בהון עצמי רובד 1.

הערכת החשיפה לסיכונים ואופן ניהולם

גילוי על פי EDTF

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים ובכללם סיכונים משפטיים, סיכונים ציות וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

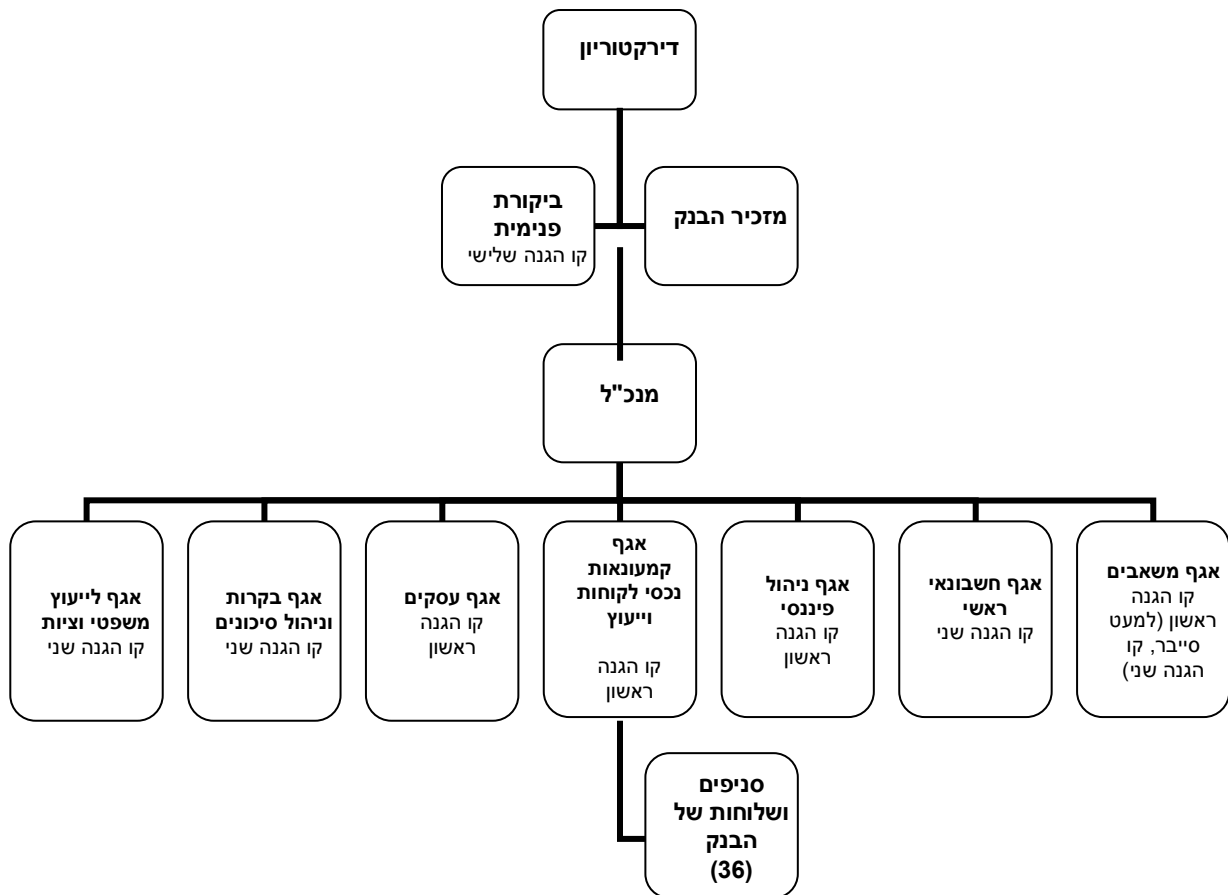
מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, כל אלו, תוך הטמעת תרבות ניהול הסיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדיו אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, ועמידה בתאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון. לצורך זה מופעלות מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה מתאימים.

הממשל התאגידי בתהליך ניהול הסיכונים בבנק

גילוי על פי EDTF

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"ל הבנק וההנהלה, ועדות ההנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקרות וניהול סיכונים, אגף חשבונאי ראשי, האגף לייעוץ משפטי, אגף משאבים והביקורת הפנימית.

טבלה 12: מבנה ארגוני של ניהול הסיכונים

לעניין אופן יישום הממשל התאגידי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015. נציין כי במהלך הרבעון הראשון, הורחבה סמכות אגף קמעונאות נכסי לקוחות וייעוץ, לטיפול אגף קמעונאות נכסי לקוחות וייעוץ בחשיפות האשראי ללווים קמעונאיים וללקוחות עסקיים קטנים עד לסך של 2 מיליון ש"ח (עד לאותו מועד – 1 מיליון ש"ח). לעניין תרבות ניהול הסיכונים המיושמת בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

תאבון סיכון

גילוי על פי EDTF

להלן הגדרות סיבולת ותיאבון הסיכון כפי שקבע הבנק, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 310 - ניהול סיכונים:

- סיכון – חשיפה ללווה או צד נגדי, (לרבות ספק, אזור גיאוגרפי, ענף כלכלי או גורמי סיכון אחרים) אשר הינה בעלת פוטנציאל לגרימת הפסד משמעותי, נזק אחר או שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של הבנק.
- תיאבון הסיכון – ככלל מייצג את סביבת הסיכון שהבנק מתכוון להיות בה על מנת להשיג את יעדיו.
- סיבולת הסיכון – רמת הסיכון המרבית או המזערית שאין לחרוג ממנה (מגבלת הסיכון).

התיאבון והסיבולת לסיכון נקבעים תוך התחשבות בתפיסת ניהול הסיכונים של הבנק, והאסטרטגיה העסקית שלו.

תיאבון וסיבולת הסיכון נדונים בדירקטוריון אחת לשנה לפחות, במסגרת הדיון על התכנית האסטרטגית בהתבסס על מידע ומדדי סיכון מעודכנים. כל שינוי בתיאבון וסיבולת הסיכון מאושר בהליך מסודר ומתועד, תוך פירוט הנימוקים לביצוע השינוי.

תיאבון וסיבולת הסיכון של הבנק עקביים עם האסטרטגיה העסקית (כולל הערכת הזדמנויות עסקיות), תכנון הנזילות ומקורותיו, ותכנון ההון של הבנק. בעת הגדרת תיאבון וסיבולת הסיכון מובאים בחשבון כל הסיכונים המהותיים, כמיתים ושאנים כמיתים, סיכונים מותנים, סיכונים חוץ מאזניים וסיכונים חוזיים, כמו גם אילוצי הון ומקורות המימון, ומחויבויותיו של הבנק (כגון דרישות ומגבלות רגולטוריות) וכן השפעתם של אירועי קיצון פוטנציאליים.

תיאבון וסיבולת הסיכון מהווים מרכיב מרכזי בקביעת מדיניות ומגבלות סיכון, וככלל מוגדרים כך שיהוו מגבלה אפקטיבית מחד, ושחריגה מהם לא תהפוך לדבר שבשגרה, מאידך.

ניצול תיאבון וסיבולת הסיכון נמדד תוך סכימת כלל החשיפות בבנק לסוג סיכון מוגדר וכפוף לניטור שוטף כנגד המגבלות.

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים.

סיכון אשראי הנו סיכון מובנה בפעילותו העסקית של הבנק, ומהווה נדבך משמעותי בפרופיל הסיכון הכולל של הבנק. פרופיל סיכון האשראי בבנק מצביע על סיכון ריכוזיות האשראי כעל מאפיין מרכזי, תוך שמדדי איכות התיק מצביעים על איכות תיק גבוהה. מזה מספר שנים הבנק פועל ברציפות להקטנת הריכוזיות במגוון כלים ומדדים, תוך החמרה בפרמטרים של סיבולת ותיאבון סיכון בכל מדדי הריכוזיות.

לעניין מסגרת העבודה לניהול סיכון האשראי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

סיכון ריכוזיות תיק האשראי

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בדרך כלל ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו.

ניתן לחלק את סיכון התיק לשני רכיבים: סיכון שיטתי (systematic risk factor) וסיכון ספציפי אקראי (idiosyncratic risk factor).

הסיכון השיטתי מייצג השפעת אירועים מקרו-כלכליים ופיננסיים על איכות תיק הנכסים של תאגיד בנקאי ובפרט על איכות תיק האשראי שלו. ייתכן כי רגישות הלווים לאירועים מקרו-כלכליים תהיה שונה, אך ההנחה הבסיסית הינה שאין לווה בעל חסינות מוחלטת בפני אירוע מהסוג הזה. כתוצאה מכך, הסיכון השיטתי הינו בהגדרה בלתי נמנע ולא ניתן להפחתה על ידי ניהול או גידור יעיל.

לעומתו, הסיכון הספציפי מוגדר ברמת לווה ספציפי ותלוי ברמת הניהול ובביצועים העסקיים של הפירמה. כתוצאה מכך, ככל שמשקלה היחסי של החשיפה ללווה בודד פוחתת, כך פוחת הרכיב הספציפי בסיכון התיק.

ככל שתיתק האשראי מפוזר יותר, חשיפת הבנק לסיכון הספציפי הולכת ופוחתת, מאידך חשיפתו לסיכון השיטתי נשארת ללא שינוי.

מדיניות האשראי של הבנק מבוססת על פיזור סיכונים האשראי וניהולם באופן מבוקר. הדבר מתבטא בחתירה לפיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים ובין מספר גדול של לווים.

דירקטוריון הבנק קבע תיאבון וסיבולת סיכון לריכוזיות האשראי בחתכים שונים, לפירוט נוסף ראה בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

טבלה 13: חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגי חשיפות אשראי* עיקריים
גילוי על פי נדבך 3

חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ⁶	חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים ⁵	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴	מסגרות לא מנוצלות	נגזרים ³	ניירות ערך ²	אשראי ¹ מיליוני ש"ח	
ליום 31 במרס 2016								
11,151	11,868	-	-	-	-	7,089	4,779	ריבוניות
583	571	-	28	185	1	245	112	ישויות סקטור ציבורי
1,675	1,435	-	71	-	103	766	495	תאגידים בנקאיים
19,646	19,306	-	1,550	6,102	95	681	10,878	תאגידים
5,474	5,676	-	2,689	1,542	-	-	1,445	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,922	4,175	-	7	1,198	-	-	2,970	קמעונאיות ליחידים
609	861	-	74	275	1	-	511	עסקים קטנים
7,500	7,835	-	-	649	-	-	7,186	משכנתאות לדיוור
1,168	1,157	1,157	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
51,728	52,884	1,157	4,419	9,951	200	8,781	28,376	סך הכל
ליום 31 במרס 2015								
12,362	10,108	-	-	-	-	4,702	5,406	ריבוניות
577	673	-	27	189	8	323	126	ישויות סקטור ציבורי
1,565	1,523	-	149	-	67	896	411	תאגידים בנקאיים
19,713	20,441	-	1,525	5,746	170	655	12,345	תאגידים
5,130	5,108	-	2,184	1,538	-	-	1,386	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,383	3,416	-	10	1,037	-	-	2,369	קמעונאיות ליחידים
270	340	-	33	121	-	-	186	עסקים קטנים
7,236	7,349	-	-	470	-	-	6,879	משכנתאות לדיוור
1,084	1,205	1,205	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
51,320	50,163	1,205	3,928	9,101	245	6,576	29,108	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2015								
11,636	12,448	-	-	-	-	6,218	6,230	ריבוניות
605	574	-	26	182	2	251	113	ישויות סקטור ציבורי
1,606	1,503	-	95	-	101	808	499	תאגידים בנקאיים
19,496	19,128	-	1,304	6,193	59	654	10,918	תאגידים
5,264	5,665	-	2,572	1,595	-	-	1,498	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,612	3,930	-	6	1,148	-	-	2,776	קמעונאיות ליחידים
344	353	-	33	123	-	-	197	עסקים קטנים
7,260	7,344	-	-	429	-	-	6,915	משכנתאות לדיוור
1,194	1,222	1,222	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
51,017	52,167	1,222	4,036	9,670	162	7,931	29,146	סך הכל

* חשיפה במונחי יתרת חוב רשומה, כלומר לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

1. לרבות אשראי לציבור ופיקדונות בבנקים ובממשלה.

2. ללא מניות בתיק למסחר וללא השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים אשר כלולות בסעיף נכסים אחרים. כמו כן, ללא פריטים שאינם כספיים דוגמת פעילות בשוק המעוף, הכלולים בחשיפות חוץ מאזניות אחרות.

3. סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת הסכמי קיזוז (Netting) ולאחר הכפלה במקדם התוספת ((Add-on).
4. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.
5. כולל השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים.
6. ממוצע יתרות סוף השנה הקודמת וסופי הרבעונים בתקופות הביניים.

טבלה 14: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות

גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015				ליום 31 במרס 2016				
חובות פגומים ¹	סיכון אשראי מאזני בעייתי ¹	סך הכל חשיפה חוץ מאזנית ¹	סך הכל חשיפה מאזנית ¹	חובות פגומים ¹	סיכון אשראי מאזני בעייתי ¹	סך הכל חשיפה חוץ מאזנית ¹	סך הכל חשיפה מאזנית ¹	
מיליוני ש"ח								
-	-	202	1,578	-	-	166	1,077	ארצות הברית
-	-	1	-	-	-	1	-	אירלנד ²
-	-	1	13	-	-	1	9	איטליה ²
12	13	317	949	12	12	352	1,083	אחרות
12	13	521	2,540	12	12	520	2,169	סך-הכל החשיפות למדינות זרות

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות לווה ולצורת קבוצת לווים.
2. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, סכומים אלו נובעים מלווים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי או אירלנדי. הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות PIIGS.

טבלה 15: פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריים

גילוי על פי נדבך 3

במיליוני ש"ח				
עד שנה	מעל שנה עד חמש שנים	מעל חמש שנים ¹	סה"כ	
ליום 31 במרס 2016				
10,741	5,208	12,427	28,376	אשראי ופיקדונות בבנקים ובממשלה
3,340	2,553	2,888	8,781	ניירות ערך ²
95	32	73	200	מכשירים פיננסיים נגזרים ³
7,661	2,264	26	9,951	מסגרות לא מנוצלות
760	855	2,804	4,419	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴
852	-	305	1,157	נכסים אחרים ⁵
23,449	10,912	18,523	52,884	סך הכל

טבלה 15: פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריים
גילוי על פי נדבך 3

סה"כ	מעל חמש שנים ¹	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה במיליוני ש"ח	
ליום 31 במרס 2015				
29,108	11,005	4,744	13,359	אשראי ופיקדונות בבנקים ובממשלה
6,576	2,576	1,795	2,205	ניירות ערך ²
245	16	15	214	מכשירים פיננסיים נגזרים ³
9,101	26	2,095	6,980	מסגרות לא מנוצלות
3,928	2,441	764	723	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴
1,205	390	-	815	נכסים אחרים ⁵
<u>50,163</u>	<u>16,454</u>	<u>9,413</u>	<u>24,296</u>	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2015				
29,146	11,553	4,870	12,723	אשראי ופיקדונות בבנקים ובממשלה
7,931	2,033	1,935	3,963	ניירות ערך ²
162	46	15	101	מכשירים פיננסיים נגזרים ³
9,670	30	1,823	7,817	מסגרות לא מנוצלות
4,036	2,683	875	478	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴
1,222	356	-	866	נכסים אחרים ⁵
<u>52,167</u>	<u>16,701</u>	<u>9,518</u>	<u>25,948</u>	סך הכל

* חשיפה במונחי יתרת חוב רשומה, כלומר לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

1. לרבות יתרות ללא תקופה לפירעון.
2. ללא מניות בתיק למסחר וללא השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים אשר כלולות בסעיף נכסים אחרים. כמו כן, ללא פריטים שאינם כספיים דוגמת פעילות בשוק המעו"ף, הכלולים בחשיפות חוץ מאזניות אחרות.
3. כפי שמחושב לפי נספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין 203.
4. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעו"ף שאינה עונה על הגדרת נגזר.
5. כולל השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים.

טבלה 16: סכום הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור, יתרת הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי גילוי על פי נדבך 3

הפרשה קבוצתית	הפרשה פרטנית	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	בפיגור של 30 ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	בעייתיים - פגומים	בעייתיים לא-פגומים		במיליוני ש"ח
							לא	לא בעייתיים	
ליום 31 במרס 2016									
10	4	(2)	(2)	11	4	16	9	1,922	פעילות לווים בישראל – ציבור בינוי ונדל"ן- בינוי
7	-	(1)	(4)	2	-	25	1	850	בינוי ונדל"ן- פעילויות נדל"ן
52	8	(1)	5	-	-	52	-	2,863	שירותים פיננסיים
77	3	(1)	(7)	18	1	67	101	6,773	מסחרי אחר
146	15	(5)	(8)	31	5	160	111	12,408	סך הכל מסחרי
33	-	-	-	19	30	-	30	7,529	אנשים פרטיים- הלוואות לדיור
26	-	3	4	8	5	8	6	2,930	אנשים פרטיים- אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	1,122	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
205	15	(2)	(4)	58	40	168	147	23,989	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2015									
10	4	2	(10)	4	- *	22	3	1,851	בינוי ונדל"ן- בינוי
9	-	(3)	6	1	- *	26	2	870	בינוי ונדל"ן- פעילויות נדל"ן
46	8	60	(113)	1	- *	53	- *	2,907	שירותים פיננסיים
85	2	(5)	(1)	27	1	64	201	**	מסחרי אחר
								6,455	
150	14	54	(118)	33	1	165	206	12,083	סך הכל מסחרי
33	-	(1)	(2)	13	28	-	28	7,270	אנשים פרטיים- הלוואות לדיור
25	-	(8)	13	7	5	7	7	2,739	אנשים פרטיים- אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	753	בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות
208	14	45	(107)	53	34	172	241	22,845	סך הכל

* סכומים הנמוכים מ 500 אלפי ש"ח.

** כולל אשראי לציבור בגין לווים בחו"ל בסך כ 22 - מיליון ש"ח.

טבלה 17: תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

גילוי על פי נדבך 3

אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
						במיליוני ש"ח
ליום 31 במרס 2016						
222	-	222	25	33	164	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2015
(4)	-	(4)	4	-	(8)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(5)	-	(5)	-	-	(5)	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(9)	-	(9)	(7)	-	(2)	מחיקות חשבונאיות
11	-	11	4	-	7	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
2	-	2	(3)	-	5	מחיקות חשבונאיות נטו
220	-	220	26	33	161	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2016
27	-	27	3	-	24	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
ליום 31 במרס 2015						
284	-	284	20	36	228	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2014
6	-	6	4	(1)	3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(10)	-	(10)	(7)	(1)	(2)	מחיקות חשבונאיות
14	-	14	4	-	10	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
4	-	4	(3)	(1)	8	מחיקות חשבונאיות נטו
294	-	294	21	34	239	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2015
38	-	38	1	-	37	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
ליום 31 בדצמבר 2015						
284	-	284	20	36	228	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2014
(107)	-	(107)	13	(2)	(118)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(5)	-	(5)	-	-	(5)	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(58)	-	(58)	(26)	(2)	(30)	מחיקות חשבונאיות
103	-	103	18	1	84	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
45	-	45	(8)	(1)	54	מחיקות חשבונאיות נטו
222	-	222	25	33	164	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2015
32	-	32	3	-	29	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סיכון אשראי - גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית

גילוי על פי נדבך 3

הקצאת ההון בנדבך הראשון בגין סיכון האשראי בתיק מחושבת בהתאם לגישה הסטנדרטית. סיכון ריכוזיות האשראי והביטחונות, כמו גם סיכון איכות האשראי מוערכים במסגרת הנדבך השני.

לצרכי עמידה בנדבך הראשון של הוראות באזל על פי הגישה הסטנדרטית, הבנק משתמש בדירוגי מדינות בלבד (לרבות לצורך הערכת סיכון בנקים), של סוכנות הדירוג Moody's Investors Service המוכרת כסוכנות דירוג כשירה על פי ההוראה. הבנק אינו משתמש במידע מסוכנויות אשראי ליצוא.

דירוגים אלו משמשים לקביעת משקל סיכון של הצדדים הנגדיים הבאים: ריבוניות, סקטור ציבורי ותאגידים בנקאיים.

טבלה 18: טבלת המיפוי לדירוגי חברת הדירוג Moody's
גילוי על פי נדבך 3

דירוג של חברת Moody's	סקטור ציבורי	בנקים	ריבוניות
Aaa עד Aa3	20%	20%	0%
A1 עד A3	50%	50%	20%
Baa1 עד Baa3	100%	100%	50%
Ba1 עד Ba3	100%	100%	100%
B1 עד B3	100%	100%	100%
Caa1 או נמוך יותר	150%	150%	150%

בתהליך הדירוג מתבצע זיהוי הלקוחות ומציאת הדירוג המתאים על-ידי התאמה בין קובץ חברת דירוג האשראי החיצונית לבין נתוני הצדדים הנגדיים. הנתונים מוזנים למערכת החישוב ובהתאם לחוקים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים מוקצה משקל סיכון מתאים.

כאשר לא קיים דירוג לצד נגדי, מחושב משקל הסיכון לפי הגדרת ברירת המחדל שבהוראות בנק ישראל.

משקל הסיכון לחובות של בנקים ישראלים שמועד פירעונם המקורי הוא עד שלושה חודשים או פחות, והנקובים וממומנים בשקלים חדשים הוא – 20%.

משקל הסיכון של בנקים נקבע לפי משקל הסיכון של המדינה בה הוא מאוגד והוא נחות בדרגה אחת ממשקל הסיכון הנגזר מדירוג אותה מדינה.

הטבלאות שלהן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

טבלה 19: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי

ראה הערות 1,2
גילוי על פי נדבך 3

סך הכל	250% ⁴	150% ³	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
ליום 31 במרס 2016									
11,868	-	-	-	-	-	-	867	11,001	ריבוניות
571	-	-	-	-	571	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
1,435	-	-	-	-	779	-	656	-	תאגידים בנקאיים
19,294	-	33	19,261	-	-	-	-	-	תאגידים
5,676	-	4	5,672	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
4,175	-	11	108	4,056	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
860	-	2	5	853	-	-	-	-	עסקים קטנים
7,835	-	7	82	1,762	920	5,064	-	-	משכנתאות לדיור
1,157	229	38	630	-	-	-	-	260	נכסים אחרים
52,871	229	95	25,758	6,671	2,270	5,064	1,523	11,261	סך הכל לפני הפחתת סיכון אשראי
(2,374)	-	(2)	(2,187)	(211)	7	-	19	-	הפחתת סיכון אשראי ⁵
50,497	229	93	23,571	6,460	2,277	5,064	1,542	11,261	סך הכל לאחר הפחתת סיכון אשראי
ליום 31 במרס 2015									
10,108	-	-	-	-	-	-	382	9,726	ריבוניות
673	-	-	-	-	673	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
1,523	-	-	-	-	994	-	529	-	תאגידים בנקאיים
20,410	-	46	20,364	-	-	-	-	-	תאגידים
5,108	-	17	5,091	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,416	-	8	70	3,338	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
340	-	1	6	333	-	-	-	-	עסקים קטנים
7,349	-	8	91	1,591	813	4,846	-	-	משכנתאות לדיור
1,205	242	27	716	-	-	-	-	220	נכסים אחרים
50,132	242	107	26,338	5,262	2,480	4,846	911	9,946	סך הכל לפני הפחתת סיכון אשראי
(2,840)	-	-	(2,738)	(125)	(42)	-	17	48	הפחתת סיכון אשראי ⁵
47,292	242	107	23,600	5,137	2,438	4,846	928	9,994	סך הכל לאחר הפחתת סיכון אשראי
ליום 31 בדצמבר 2015									
12,448	-	-	-	-	-	-	487	11,961	ריבוניות
574	-	-	-	-	574	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
1,503	-	-	1	-	841	-	661	-	תאגידים בנקאיים
19,114	-	49	19,065	-	-	-	-	-	תאגידים
5,665	-	4	5,661	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,930	-	11	251	3,668	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
353	-	1	3	349	-	-	-	-	עסקים קטנים

טבלה 19: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי

ראה הערות 1,2
גילוי על פי נדבך 3

סך הכל	250% ⁴	150% ³	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
7,344	-	8	75	1,527	852	4,882	-	-	משכנתאות לדיור
1,222	223	38	634	-	-	-	-	327	נכסים אחרים
52,153	223	111	25,690	5,544	2,267	4,882	1,148	12,288	סך הכל לפני הפחתת סיכון אשראי
(2,430)	-	-	(2,342)	(126)	9	-	29	-	הפחתת סיכון אשראי ⁵
49,723	223	111	23,348	5,418	2,276	4,882	1,177	12,288	סך הכל לאחר הפחתת סיכון אשראי

1. חשיפה לאחר מחיקת חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי.

2. לא כולל תיק למסחר. הצגת מכשירים פיננסיים נגזרים לפי הגישה הסטנדרטית. לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי של חשיפות חוץ מאזניות.

3. לרבות הלוואות בפיגור של למעלה מ-90 יום או חובות פגומים שאינם צוברים ריבית או השקעות בקרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות (ראה גם תת פרק "מניות בתיק הבנקאי" בהמשך פרק זה).

4. יתרת מיסים נדחים שאינה עולה על שיעור של 10% מהון עצמי רובד 1.

מפחיתי סיכון אשראי מסוג ביטחונות וערביות, ראה גם בטבלה 20.

הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית

גילוי על פי נדבך 3

כחלק מניהול סיכון האשראי מקבל הבנק מלקוחותיו בטוחות לצורך הבטחת האשראי. במסגרת באזל 3, בנדבך הראשון, הבנק מכיר בביטחונות על פי הגישה המקיפה, כהגדרתה בהוראה. בגישה זו, ערך הביטחון נטו מופחת בהתאם למקדמים לפי סוג הנכס, התאמת מטבע או תקופה לפירעון.

פירוט סוגי הביטחונות הפיננסיים הכשירים בהם הבנק עושה שימוש לצורך חישוב הלימות ההון ואופן הערכתם לצרכי הפחתת סיכון, ראה בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

ניכוי הביטחונות לצורך חישוב יחס ההון מבוצע לאחר שימוש במקדמי ביטחון שנקבעו בהוראה. מקדמים אלה מביאים בחשבון, בין היתר, את התקופה לפירעון של הביטחון, חוסר התאמה בין תנאי ההצמדה של הבטוחה ושל האשראי אותו היא מגבה ותנודתיות בשווי הבטוחה.

טבלה 20: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערביות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי גילוי על פי נדבך 3

חשיפת אשראי ברטו*	סך החשיפה על ידי ערביות שנגרעו ¹	סך הכל סכומים שנוספו ¹	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ²	חשיפת אשראי נטו
במיליוני ש"ח				
ליום 31 במרס 2016				
11,868	-	-	-	11,868
חובות של ריבונות				
572	-	1	-	571
חובות של ישויות סקטור ציבורי				
1,460	2	23	-	1,435
חובות של תאגידים בנקאיים				
17,167	(2,104)	-	(23)	19,294
חובות של תאגידים				
5,627	(49)	-	-	5,676
חובות בביטחון נדל"ן מסחרי				
4,090	(85)	-	-	4,175
חשיפות קמעונאיות ליחידים				
721	(138)	-	(1)	860
עסקים קטנים ³				
7,835	-	-	-	7,835
משכנתאות לדיור				
1,157	-	-	-	1,157
נכסים אחרים				
50,497	(2,374)	24	(24)	52,871
סך הכל				
ליום 31 במרס 2015				
10,156	-	48	-	10,108
חובות של ריבונות				
626	-	1	(48)	673
חובות של ישויות סקטור ציבורי				
1,545	-	22	-	1,523
חובות של תאגידים בנקאיים				
17,886	(2,508)	-	(16)	20,410
חובות של תאגידים				
4,902	(199)	-	(7)	5,108
חובות בביטחון נדל"ן מסחרי				
3,334	(82)	-	-	3,416
חשיפות קמעונאיות ליחידים				
289	(51)	-	-	340
עסקים קטנים ³				

טבלה 20: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי גילוי על פי נדבך 3

חשיפת אשראי נטו	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ²	סך הכל סכומים שנוספו ¹	סך החשיפה המכוסה על ידי ערבויות שנגרעו ¹	חשיפת* אשראי ברוטו	
במיליוני ש"ח					
7,349	-	-	-	7,349	משכנתאות לדיור
1,205	-	-	-	1,205	נכסים אחרים
47,292	(2,840)	71	(71)	50,132	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2015					
12,448	-	-	-	12,448	חובות של ריבונות
574	-	-	-	574	חובות של ישויות סקטור ציבורי
1,541	-	38	-	1,503	חובות של תאגידים בנקאיים
16,828	(2,249)	-	(37)	19,114	חובות של תאגידים
5,616	(48)	-	(1)	5,665	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,846	(84)	-	-	3,930	חשיפות קמעונאיות ליחידים
304	(49)	-	-	353	עסקים קטנים ³
7,344	-	-	-	7,344	משכנתאות לדיור
1,222	-	-	-	1,222	נכסים אחרים
49,723	(2,430)	38	(38)	52,153	סך הכל

* חשיפה לאחר מחיקות חשבונאיות, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ולפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים.

1. סכום החשיפה המכוסה על ידי ערבויות המועבר לחובת הצד הנגדי שנתן את הערבות.

2. לאחר הכפלה במקדמי ביטחון (haircuts), כולל התאמות חיוביות שנוספו לחשיפה.

3. עסקים קטנים המנוהלים במסגרת אגף קמעונאות.

סיכוני אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

גילוי על פי נדבך 3

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי. הסיכון שהצד הנגדי בעסקת OTC (Over the Counter) יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה. הפסד ייגרם אם בעת כניסת הצד הנגדי לכשל, יהיו מול הלקוח עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי. סיכון זה נמדד על-ידי הפעלת מקדמים הקבועים בהוראה על הערך הנקוב של העסקות, ובהתאם למשקל הסיכון של הצד הנגדי.

לעניין אופן אמידת הסיכון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

טבלה 21: פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2015	ליום 31 במרס 2016	
במיליוני ש"ח			
168	322	254	שווי הוגן ברוטו חיובי
191	180	212	ערכי Add On
197	256	266	בניכוי הטבות קיזוז
<u>162</u>	<u>246</u>	<u>200</u>	סך חשיפות האשראי לאחר קיזוז
בניכוי ביטחונות			
11	17	18	מזומנים ופיקדונות
1	-	1	אגרות חוב ממשלתיות
1	4	1	מניות (לרבות אג"ח להמרה)
<u>149</u>	<u>225</u>	<u>180</u>	סך חשיפות אשראי נטו בגין נגזרים

טבלה 22: פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 31 במרס 2015		ליום 31 במרס 2016	
סך הערך הנקוב של נגזרי האשראי	בתיק הבנקאי	סך הערך הנקוב של נגזרי האשראי	בתיק הבנקאי	סך הערך הנקוב של נגזרי האשראי	בתיק הבנקאי
ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה
ערך נקוב במיליוני ש"ח					
	*78		*80		*75
נגזרי אשראי					

* נובע מ-CLN (Credit Linked Note) בלבד - בהם נמכרה הגנה כנגד סיכון מדינת ישראל.

סיכון שוק

גילוי על פי נדבך 3

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים עקב שינוי בתנאי השוק (רמת מחירים, שיעור ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

ניהול סיכון השוק

הדירקטוריון מתווה מסגרת לניהול סיכון השוק, וסוקר בתדירות שנתית לפחות את מסמך המדיניות של הבנק. הדירקטוריון דן, מחליט, וקובע הנחיות, באשר למדיניות ניהול סיכונים השוק של הבנק ויעדיו העסקיים, בהתאם למפורט בנוהל עבודת הדירקטוריון. הדירקטוריון סוקר את תהליך ניהול סיכונים השוק ומוודא קיומם של תהליכים אפקטיביים לזיהוי, מדידה, ניטור ובקרה אחר סיכונים השוק, בין היתר באמצעות סקירה רבעונית של מסמך הסיכונים ביחס לסיכונים השוק, וכמו גם שפרופיל סיכונים השוק של הבנק עולה בקנה אחד עם תיאבון הסיכון שנקבע.

לעניין אופן יישום ניהול סיכון השוק בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015..

טבלה 23: דרישות הון בגין סיכונים שוק

גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 במרס 2015			ליום 31 במרס 2016			
דרישת הון (12.62%)			דרישת הון (12.50%)			דרישת הון (12.65%)			
סך הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח									
39	18	21	26	7	19	37	24	13	סיכון ריבית
7	4	3	7	3	4	6	3	3	סיכון מניות
6	6	-	11	11	-	6	6	-	סיכון שער חליפין של מטבע חוץ
2	2	-	-	-	-	2	2	-	סיכון אופציות
54	30	24	44	21	23	51	35	16	סך הכל

אמידת סיכוני השוק ובקרתם

אחר

סיכוני השוק אליהם חשוף הבנק, מפורטים להלן:

סיכון ריבית - החשיפה להפסד כתוצאה מהשפעת תזוזות בשיעורי הריבית על רווחי התאגיד או הונו. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי התאגיד, באמצעות שינוי הוצאות המימון נטו, ועל שווי נכסי התאגיד, התחייבויותיו ומכשירים חוץ-מאזניים. לסיכון הריבית קיימים חמישה גורמי סיכון: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס ריבית, סיכון מרווח וסיכון אופציות. לפירוט נוסף ראה הגדרות בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015..

סיכון בסיס - חשיפה להפסד כתוצאה מהשפעת שינויים בבסיסי המחירים על רווחי התאגיד או הונו, לרבות באמצעות השפעה על פריטים חוץ מאזניים. סיכוני בסיס המחירים כוללים מגוון סוגי סיכון: שער חליפין, אינפצליה, מניות ואופציות. לפירוט נוסף ראה הגדרות בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

סיכון השקעות ריאליות - חשיפה להפסד כתוצאה משינויים בשוויין של השקעות ריאליות.

ניהול הפוזיציה בסיכוני שוק מבוצע באמצעות המכשירים הקיימים בשוק, תוך מתן עדיפות לאיזון החשיפות באמצעות הפעילות מול לקוחות הבנק (פיקדונות, אשראי ונגזרים). הבנק פועל בשוק הריבית, בשוק המט"ח, בשוק האשראי, ובשוקי המניות בארץ ובחו"ל, הן עבור גידור וניהול החשיפות המאזניות, הן עבור גידור ופתיחת פוזיציות בתיק הנוסטרו של הבנק והן עבור לקוחות הבנק אשר עבורם משמש הבנק כמתווך בלבד. פעילות הבנק במכשירים נגזרים הינה, על-פי רוב, BTB כך שהחשיפה זניחה. לפירוט נוסף ראה בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

ניהול פוזיציות בתיק למסחר

אחר

התיק למסחר מורכב מפוזיציות במכשירים פיננסיים המוחזקות למטרות מסחר בטווח קצר או למטרת גידור רכיבים אחרים של התיק למסחר. תיק זה כולל נכסים הניתנים לשיערוך יומי למחירי שוק (MTM), על ידי התייחסות לשוק פעיל או מצוטט, נזיל ודו-כיווני, ללא מגבלות ידועות העשויות להכשיל את יכולתו של הבנק להנזיל מידיית את החשיפה.

הבנק מנהל סיכון שוק בתיק למסחר. חשיפה בתיק זה אינה מהותית למול התיק הכולל ולמול המגבלות שנקבעו עבור התיק. מעקב אחר החשיפות בתיק למסחר למול המגבלות מבוצעת בתדירות יומית.

התייחסות לאירועים לאחר תאריך המאזן

אחר

לא חלו אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן.

מודלים לניהול סיכוני שוק

גילוי על פי EDTF / אחר

מדידת סיכוני השוק והערכתם הינה מרכיב מרכזי בתהליך ניהול סיכוני השוק, והיא מהווה בסיס לתהליכי הניטור והדיווח, ולהבטחת נאותות התשואה הצפויה כנגד סיכון השוק.

המדידה מבוצעת ביחס למכלול גורמי סיכוני השוק שזוהו במוצרים ופעילויות הבנק, המאזניות והחוץ מאזניות באמצעות מודל הערך שבסיכון (VAR) אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). ככלל, החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית ובשיטה ההיסטורית (החל ברבעון רביעי 2015) ברמת ביטחון של 99% ומבוצע ברמה יומית.

בנוסף למודל VAR הבנק מפעיל תרחישי קיצון (Stress). מטרת תרחישי הקיצון הינה הערכת השפעתם הפוטנציאלית של אירוע חריג או שורת אירועים חריגים על התממשותם של סיכונים והשפעתם על יציבות הבנק. התרחישים נוגעים למגוון סיכוני השוק וכוללים התייחסות לסיכוני בסיס, סיכוני ריבית וסיכוני אופציות, ובהפרדה לתיק בנקאי ותיק למסחר.

לעניין יישום מודלים לניהול סיכוני שוק בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

כהשלמה לבדיקות ה-VAR וכחלק מתיקוף למודל זה, מבצע הבנק בדיקות Back Test לכל גורם סיכון בנפרד – ברמת סה"כ לגורם סיכון. מטרת בדיקות אלו לבחון את הלימות ואמינות מודל ה-VAR למדידת סיכונים, וזאת באמצעות התאמת תוצאות חיזוי מודל ה-VAR לשינויים שנצפו בפועל על פני תקופה. בחינת איכות המודל מבוצעת על פי תוצאות הבחינה בדיעבד ובהתאם לשיטת הרמזור. לפי שיטה זו, תוצאות הבחינה בדיעבד מסווגות לשלושה איזורים – אדום, צהוב, ירוק – על פי מספר החריגות. תוצאות באיזור האדום מעידות על בעיות כמעט ודאיות במודל, האזור הצהוב כולל תוצאות המעלות שאלות בעניין זה, אולם ללא מסקנה החלטית ואילו האיזור הירוק מסמן תוצאות שאינן, כשלעצמן, מעידות על בעיה כלשהי באיכות או בדיוקנות המודל. יישום בחינה על פי שיטת הרמזור החלה ב-1.1.15 למעט סיכון ריבית בו הבחינה החלה החל מה-01.03.15. בהתאם לשיטה זו, לקביעת האזור ברמזור נדרש מינימום של 250 תצפיות.

במהלך הרבעון הראשון לא נצפו חריגות מתוצאות VAR המדווחות לסיכונים שונים. כמות החריגות ב-250 תצפיות אחרונות נמוכה ומעידה על הימצאות המודלים ב"איזור הירוק".

טבלה 24: ריכוז מגבלות סיכון השוק הכוללות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח במונחי VAR
(מדידת VAR ל-10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדר)

בפועל			מגבלה				
31.12.2015	31.3.2015	31.3.2016	31.12.2015	31.3.2015	31.3.2016		
132	48.4	112.1	190 ¹	190	190	חשיפת שוק כוללת	סה"כ
10		11.7	60		60	חשיפת שוק כוללת בתיק למסחר	סה"כ
85.4	51.5	70.2	160	160	160	VAR מקוזז בתיק בנקאי	ריבית ²
6.6	0.6	5.5	20	20	20	VAR מקוזז בתיק למסחר	ריבית ²
160.7		159.1	210		210	DV כולל	ריבית ²
47.4	54.7	59.8	110	125	125	DV מט"ח	ריבית ²
15.5	10.3	14.9	30	30	30	VAR	בסיס
17.4	10.55	18.1	25	25	25	VAR	מניות
\$ 1.8 מיליון	\$ 0.5 מיליון	\$ 0.9 מיליון	\$ 7.5 מיליון	\$ 7.5 מיליון	\$ 7.5 מיליון	תרחישים VOL/SPOT	אופציות

1. עדכון המגבלה הכוללת נובע מעדכון המגבלות לחשיפת הריבית, תוך הפרדה בין תיק בנקאי ותיק למסחר. כ-60% מהגידול הינו טכני, ונובע ממדידת התיק הבנקאי לפי אופק של חודש קלנדר, לעומת 10 ימים במדידת VAR ריבית מקוזז שהייתה נהוגה עד כה. מדידת החשיפה הכוללת אינה מביאה בחשבון קורלציה בין גורמי הסיכון השונים.
2. בחישוב הסה"כ מובאים בחשבון הקטנות סיכוי הריבית בגין מיתאמים (קורלציות) בחשיפות הריבית בין מטבעות שונים על פני התקופות.

סיכון ריבית

הבנק מודד ומנהל את סיכון הריבית על התיק הכולל ובהפרדה בין התיק הבנקאי והתיק למסחר, תוך התייחסות לסיכונים הנובעים מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות כתוצאה מפעילות נוסטרו וחדר עסקאות.

מדיניות ניהול חשיפת הריבית מכוונת להשגת רמות חשיפה רצויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה אליהם חשוף הבנק, בהתאמה לתחזיות בשווקים ולרמות הסיכון הרצויות ועל סמך המגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון. החשיפות העיקריות נלקחות במגזר השקלי, במגזר צמוד המדד ובמגזר הדולרי.

לעניין אופן מדידת סיכון הריבית בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

טבלה 25: השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשערי ריבית)

סך הכל	מטבע חוץ ²		מטבע ישראלי			
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח						
ליום 31 במרס 2016						
40,451	144	271	3,938	6,043	30,055	נכסים פיננסיים ¹
37,805	1,743	2,664	20,696	52	12,652	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
38,189	467	1,346	6,059	4,076	26,241	התחייבויות פיננסיות ¹
37,928	1,391	1,616	18,786	647	15,490	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
2,139	29	27-	211-	1,372	976	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
ליום 31 במרס 2015						
38,484	201	349	4,164	6,334	27,436	נכסים פיננסיים ¹
32,787	1,083	3,223	17,088	251	11,142	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
36,791	486	1,289	5,750	5,344	23,922	התחייבויות פיננסיות ¹
32,891	772	2,296	15,566	158	14,099	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
1,589	26	13-	64-	1,083	557	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
ליום 31 בדצמבר 2015						
39,957	142	275	4,048	5,634	29,858	נכסים פיננסיים ¹
29,926	1,710	2,730	15,742	249	9,495	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
37,902	463	1,422	5,962	4,270	25,785	התחייבויות פיננסיות ¹
29,969	1,380	1,616	13,898	348	12,727	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³

טבלה 25: השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים
(לפני השפעת שינויים היפותטיים בשערי ריבית)

סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
2,012	9	(33)	(70)	1,265	841	

טבלה 26: השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית⁴ על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים

מינימום מתחילת שנת 2016		מקסימום מתחילת שנת 2016		31 במרס 2016		
ירידה 1% ⁵	עלייה 1%	ירידה 1% ⁵	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1% ⁵	עלייה 1%

במיליוני שקלים

תרחיש

תזוזה בריבית צמודה למדד:

1,450	1,302	1,450	1,302	1,365	1,450	1,302	בבנק
1,320	1,184	1,320	1,184	1,242	1,321	1,184	מזה: בתיק הבנקאי
130	118	130	118	123	130	118	בתיק למסחר
							תזוזה בריבית לא-צמודה:
1,039	944	1,039	944	981	1,039	944	בבנק
577	514	577	514	539	577	514	מזה: בתיק הבנקאי
462	430	462	430	443	462	430	בתיק למסחר
							תזוזה בריביות במטבע-חוץ:
-153	-259	-153	-259	-215	-153	-259	בבנק
-82	-171	277	144	-215	-153	-259	מזה: בתיק הבנקאי
-	-	-	-	-	-	-	בתיק למסחר

מינימום בשנת 2015		מקסימום בשנת 2015		31 בדצמבר 2015		
ירידה 1% ⁵	עלייה 1%	ירידה 1% ⁵	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1% ⁵	עלייה 1%

במיליוני שקלים

תרחיש

תזוזה בריבית צמודה למדד:

802	674	1494	1349	1,258	1,344	1,197	בבנק
691	577	1287	1155	1,080	1,158	1,025	מזה: בתיק הבנקאי
111	97	207	194	178	186	172	בתיק למסחר
							תזוזה בריבית לא-צמודה:
173	113	1160	1089	837	886	805	בבנק
122	80	821	767	590	627	566	מזה: בתיק הבנקאי
51	33	339	322	247	259	239	בתיק למסחר
							תזוזה בריביות במטבע-חוץ:
(82)	(171)	277	144	(98)	(48)	(135)	בבנק
(82)	(171)	277	144	(98)	(48)	(135)	מזה: בתיק הבנקאי
-	-	-	-	-	-	-	בתיק למסחר

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין משכירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 15 א בדוחות הכספיים לרבעון הראשון.

4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

הערה: לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

סיכון בסיס

מדיניות ניהול חשיפת הבסיס מכוונת להשגת רמות חשיפה רצויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה אליהם חשוף הבנק, בהתאמה לתחזיות בשווקים ולרמות הסיכון הרצויות ועל סמך המגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון. החשיפות העיקריות נלקחות במגזר השקלי, במגזר צמוד המדד ובמגזר הדולרי.

חשיפת הבסיס נמדדת בתדירות יומית.

מדידת חשיפת בסיס במטבע צמוד מדד מביאה בחשבון, בין היתר, הנחות עבודה לשיעורי פירעונות מוקדמים במשכנתאות, שיעורי המשיכות בנקודות היציאה בתכניות חסכון, ועוד.

תיאבון וסיבולת הסיכון לסך חשיפות הבסיס הינם במונחי VAR (Value at Risk) ובמונחי היקף חשיפה כולל. מודל ה-VAR מודד את הסיכון הפוטנציאלי בשיטה פרמטרית בפוזיציה מטבעית בבנק ברמת ביטחון של 99% ולתקופת אחזקה של 10 ימים במגזר המט"ח וחודש קלנדרי במגזר השקלי הצמוד.

הבנק קבע מגבלות לכל אחת מהמדידות.

טבלה 27: רגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד (המדידה כוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית)

מט"ח אחר	פר"ש	יין	ליש"ט	אירו	דולר	מדד	
במיליוני ש"ח							
ליום 31 במרס 2016							
1.5	0.1	(0.1)	(-*)	(6.1)	(1.3)	66.0	עליה של 5%
3.1	0.2	(0.2)	(-*)	(11.8)	(2.0)	132.0	עליה של 10%
(1.5)	(0.1)	0.1	*	6.7	2.1	(66.0)	ירידה של 5%
(3.1)	(0.2)	0.2	*	13.5	5.1	(132.0)	ירידה של 10%
ליום 31 במרס 2015							
0.9	*	*	0.4	(3.3)	8.1	59.6	עליה של 5%
1.7	*	*	0.8	(6.3)	21.8	119.2	עליה של 10%
(0.9)	*	*	(0.4)	3.0	(6.1)	(59.6)	ירידה של 5%
(1.7)	*	*	(0.8)	5.8	(19.0)	(119.2)	ירידה של 10%

טבלה 27: רגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד
(המדדיה כוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית)

מט"ח אחר	פר"ש	יין	ליש"ט	אירו	דולר	מדד	
במיליוני ש"ח							
ליום 31 בדצמבר 2015							
0.4	(- *)	(0.1)	0.1	6.4	(1.2)	74.5	עליה של 5%
0.8	(- *)	(0.2)	0.2	11.8	0.4	149.0	עליה של 10%
(0.4)	- *	0.1	(0.1)	(4.1)	3.0	(74.5)	ירידה של 5%
(0.8)	- *	0.2	(0.2)	(7.1)	10.5	(149.0)	ירידה של 10%
* נמוך מ- 0.1.							

טבלה 28: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
להלן תמצית מאזני ההצמדה

סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
מיליוני ש"ח					
ליום 31 במרס 2016					
41,415	1,253	4,473	6,060	29,629	נכסים
38,995	752	8,069	4,145	26,029	התחייבויות
2,420	501	(3,596)	1,915	3,600	הפרש
		3,604	(595)	(3,009)	עסקות עתידיות, נטו
		31	-	(31)	אופציות (שווי דלתא)
		*39	1,320	560	
* מזה: אירו – (17) מיליון ש"ח, דולר – 26 מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 30 מיליון ש"ח.					
ליום 31 במרס 2015					
39,807	1,833	5,000	6,324	26,650	נכסים
37,476	1,314	7,884	5,225	23,053	התחייבויות
2,331	519	(2,884)	1,099	3,597	הפרש
		2,432	93	(2,525)	עסקות עתידיות, נטו
		446	-	(446)	אופציות (שווי דלתא)
		*(6)	1,192	626	
* מזה: אירו – (12) מיליון ש"ח, דולר – (20) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 26 מיליון ש"ח.					
ליום 31 בדצמבר 2015					
40,895	941	4,577	5,699	29,678	נכסים
38,485	442	8,030	4,260	25,753	התחייבויות
2,410	499	(3,453)	1,439	3,925	הפרש
		3,475	(99)	(3,376)	עסקות עתידיות, נטו
		(85)	-	85	אופציות (שווי דלתא)
		*(63)	1,340	634	
* מזה: אירו – (12) מיליון ש"ח, דולר – (59) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 8 מיליון ש"ח.					

סיכון מניות

הבנק חשוף לסיכון של תנודתיות בשערי המניות בגין אחזקות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר. דירקטוריון הבנק הגדיר מגבלות סיכון נפרדות במונחי היקף ובמונחי VAR הן עבור מדד המעו"ף, תעודות סל ישראליות ומניות, והן עבור תעודות סל על מדדי חו"ל או ETF.

הסיכון נובע מהשקעה במגוון מניות, ברובן סחירות, בבורסה הישראלית באמצעות יחידת הנוסטרו של הבנק במסגרת התיק למסחר והתיק הזמין למכירה, השקעות חברת הבת - אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.), אשר משקיעה בחברות העוסקות בתחומי פעילות שונים, שאינם בתחום הבנקאות ותחומים משלימים לו. פעילויות אלה מבוצעות תחת מגבלות והיקף מסגרות שאושרו בדירקטוריון הבנק, ותכליתן שיפור בתשואת הבנק.

טבלה 29: היתרה המאזנית של ההשקעות במניות בתיק הבנקאי ושווין ההוגן של השקעות אלו גילוי על פי נדבך 3

הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח				
ליום 31 במרס 2016				
127	123	10	(6)	127
מניות – של אחרים				
ליום 31 במרס 2015				
116	106	12	(2)	116
מניות – של אחרים				
ליום 31 בדצמבר 2015				
123	119	9	(5)	123
מניות – של אחרים				

טבלה 30: דרישות הון בגין קבוצות של מניות גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 במרס 2016			ליום 31 במרס 2015			ליום 31 בדצמבר 2015		
יתרה מאזנית	שווי הוגן	דרישות הון (12.65%)	יתרה מאזנית	שווי הוגן	דרישות הון (12.5%)	יתרה מאזנית	שווי הוגן	דרישות הון * (12.62%)
במיליוני ש"ח								
60	60	8	51	51	6	57	57	7
מניות								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
תעודות סל על מניות								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
תעודות סל קרנות עוקבות מדד								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
אחרים								
60	60	8	57	57	6	57	57	7
נסחרות על ידי הציבור								
23	23	3	24	24	3	23	23	3
מניות								

טבלה 30: דרישות הון בגין קבוצות של מניות

גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 במרס 2015			ליום 31 במרס 2016		
דרישות ההון* (12.62%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית	דרישות ההון (12.5%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית	דרישות ההון (12.65%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית
במיליוני ש"ח								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	43	43	5	41	41	6	44	44
-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	66	66	8	65	65	9	67	67

תעודות סל על מניות

תעודות סל קרנות עוקבות
מדד

קרנות גידור / הון סיכון /
הון פרטיות¹

אחרים

מוחזקות באופן פרטי²

* יחס ההון בו נדרש הבנק לעמוד החל ביום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדירור", נדרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רוברד 1 יחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדירור. יעד הון עצמי רוברד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.

1. דרישת ההון בגין קרנות הון סיכון והון פרטיות מחושבת בהתאם לנכסי סיכון בהיקף של 150% מהשווי ההוגן של האחזקה.

2. לא סחירים.

סיכון אופציות

הבנק פועל בתחום אופציות סחירות ואופציות OTC, כאשר עיקר הפעילות מבוצעת באופציות על המטבע. הבנק מנהל פוזיציות בתחום בהתאם למגבלות שאושרו ע"י הדירקטוריון.

עיקר פעילות הבנק באופציות מט"ח/מט"ח נעשה תוך התכסות Back To Back במסחר וללא יצירת סיכונים שוק לאורך זמן. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים אחרים" בבאור 11 בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016.

באופציות מט"ח/ש"ח, ובמידה מוגבלת באופציות מט"ח/מט"ח, הבנק מנהל את תיק האופציות ובכך נחשף גם לסיכונים של שינויים בתנודתיות בין המטבעות השונים. חשיפה זו אינה בהיקף מהותי. במסגרת תיק זה נכללת גם פעילות מסוימת באופציות לצורך התכסות על חשיפות הבסיס, המהווה חלק קטן מהתיק. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים ALM" בבאור 11 בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016.

מדידת סיכוני השוק הגלומים בתיק האופציות מבוצעת באמצעות מודל תרחישים המבוסס על שיעור שינוי בשערי המטבעות ובתנודתיות. תרחישים אלו מבוססים על שינויים היסטוריים בתנודתיות ובשערי החליפין, בהתאם להגדרת באזל. התרחיש נקבע כהפסד המרבי במטריצה.

להלן טבלה המציגה קשר בין סעיפים נפרדים במאזן ובדוח רווח והפסד לבין פוזיציות שנכללו בגילוי על סיכון שוק בתיק הסחיר תוך שימוש במדדים העיקריים של הבנק לניהול סיכונים כמו ערך נתון בסיכון (VAR) וגילוי על סיכון שוק בתיק הלא סחיר כמו רגישויות לגורם סיכון, ערכים כלכליים ותרחישי רווחיות ו/או רגישויות

טבלה 31: קשר בין סעיפי המאזן לפוזיציות שנכללו במדידת סיכון השוק
גילוי על פי EDTF

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 במרס 2016			
נכסים לא סחירים	נכסים סחירים	יתרה מאזנית	נכסים לא סחירים	נכסים סחירים	יתרה מאזנית	
						במיליוני ש"ח
						נכסים
4,641	2,027	6,668	3,113	1,612	4,725	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,175	8,489	10,664	2,036	10,072	12,108	נכסים פיננסיים בשווי הוגן
21,317	939	22,315	22,067	948	22,989	אשראי לציבור
170	85	255	264	99	363	נגזרים
147	222	369	79	524	603	נכסים פיננסיים אחרים
<u>28,450</u>	<u>11,762</u>	<u>40,271</u>	<u>27,559</u>	<u>13,255</u>	<u>40,788</u>	
						התחייבויות
31,641	907	32,466	31,889	929	32,763	פיקדונות הציבור
413	71	484	193	59	252	פיקדונות מבנקים וממשלות
61	3,260	3,179	60	3,086	3,002	כתבי התחייבויות ואג"ח
208	85	293	387	99	486	נגזרים
351	-	351	358		358	התחייבויות בשל הטבות פרישה
539	1,015	1,554	707	1,266	1,973	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>33,213</u>	<u>5,338</u>	<u>38,327</u>	<u>33,594</u>	<u>5,439</u>	<u>38,834</u>	

* ראה גם באור 15א לדוחות הכספיים לרבעון הראשון.

ניהול הסיכונים התפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציבוריים, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

ניהול הסיכון התפעולי בבנק מיושם בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 350 וכן עפ"י הוראות רלוונטיות בנושאים של סיכון משפטי, סיכונים ציבוריים, ניהול סיכון טכנולוגיות המידע ואבטחת מידע, הגנת הסייבר והמשכיות עסקית. נושאים אלה מעוגנים במסמכי מדיניות יעודיים ופרטניים. הנהלות היחידות העסקיות הן אלו הנושאות באחריות לזיהוי וניהול הסיכונים בפעילות העסקית. אגף בקורות וניהול סיכונים מהווה קו הגנה שני לסיכון התפעולי.

מערכות המידע והמחשוב של הבנק

הפעילות בבנק נשענת במידה רבה על מערכות מידע ומחשוב המותאמות לצרכיו. פעילות טכנולוגיית המידע מאופיינת, בין היתר, בתהליכים חוצי ארגון, תוך השפעה משמעותית על התנהלות הבנק. הבנק מקפיד לשמור על איכותן של המערכות ועל תפקודן התקין, ומשקיע משאבים רבים בפיתוח והתאמה של מערכות המידע והמחשוב (תוכנה, חומרה, תקשורת וכדומה), לשימוש ולשימוש לקוחותיו, גם בניהול של מערך אבטחת מידע הולם, היערכות לשעת חירום והמשכיות עסקית.

לבנק התקשרות מהותית רבת שנים לקבלת שירותי מחשוב ותפעול עיקריים מבנק לאומי לישראל בע"מ החושפת את הבנק לסיכונים בתחום מיקור חוץ. הסכם המחשוב והתפעול הנוכחי נחתם לתקופה של 10 שנים המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2016, ובתומה תחל תקופה העשויה להימשך עד שלוש שנים בה יתנהל פרויקט סיום ההתקשרות. ההתקשרות עם בנק לאומי מגובה באישורים הרגולטוריים הנדרשים, והצדדים פועלים לחידושם לפי הצורך. עם התקרבות מועד סיום תקופת ההתקשרות הנוכחית עם לאומי, הבנק נערך לבדיקת האפשרויות העומדות בפניו בהמשך.

לקראת סוף 2015 הוקמה ועדת מחשוב ייעודית של הדירקטוריון לצורך פיקוח אחר תהליך ההיערכות בנושא, ובחינת אלטרנטיבות לקבלת שירותי מחשוב בעתיד, תוך פיקוח וליווי שוטפים של התהליך. הבנק נעזר בשירותי ייעוץ חיצוניים בנושא.

בנוסף לשירותי מחשוב בנק לאומי הבנק מפעיל מערכות מחשוב עצמאיות שפותחו על ידו ו/או באמצעות בתי תוכנה.

הגנת הסייבר ואבטחת מידע

בחודש ספטמבר 2015 נכנסה לתוקף הוראת בנק ישראל מספר 361, בנושא "הגנת הסייבר" 2015. בהתאם, אושרו בהנהלה ודירקטוריון הבנק מסמכי אסטרטגיה, מדיניות ומסגרת לניהול סיכון הסייבר. יחידת הסייבר, בסיוע חברות ייעוץ, פועלת לתכנון ומימוש העקרונות שאושרו במסמכי הליבה ובהתאמה נבנתה תכנית עבודה תלת שנתית להגנת הסייבר לשנים 2016-2018, והוגדרו נהלי עבודה. כחלק מהצורך בניהול אפקטיבי של סיכונים הסייבר עיקר הפעילות במהלך שנת 2016 יתמקד בביצוע סקרי סייבר, תכנון ומימוש בקורות בהתאם לתוצרים הטמעת תכנית מודעות והדרכה, פעילות צוות עבודה משולב חוצה ארגון תרגול סייבר ובקרת ספקים בהתאם למתודולוגיה עדכנית.

המשכיות עסקית - היערכות למצבי חרום

אירועים מסוגים שונים עלולים לפגוע או להשבית פעילויות מהותיות של הבנק ולקוחותיו, לפגוע בהמשכיות עסקיו, לחשוף את הבנק לסיכונים שונים ולגרום לבנק ו/או ללקוחותיו נזקים משמעותיים.

הבנק נערך על ידי הכנת תכניות לשמירת החוסן העסקי וההמשכיות העסקית, על מנת להבטיח את יכולתו להמשיך בפעילות שוטפת ולצמצם הפסדים במקרה של שיבוש חמור בפעילות העסקית וזאת, בהתאם למדיניות המשכיות עסקית בחירום. התכניות מפרטות את אופן הפעלת השירותים בחירום ואת המשאבים הנדרשים כאשר האסון מתרחש, על-מנת לחזור ביעילות ובלו"ז קצר לשגרת עבודה רגילה, וכן ניהול תקין של נכסי טכנולוגיית המידע אשר תומכים בתהליכים בעלי השפעה מהותית על התנהלות עסקי הבנק.

לעניין ניהול הסיכון התפעולי בבנק ובכלל זה מערכת המידע והמחשוב של הבנק, הגנת סייבר ואבטחת מידע, והמשכיות עסקית, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

סיכונים מובילים ומתפתחים

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה כאמור בסיכונים: סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים (לרבות סיכוני IT, סייבר ואבטחת מידע, סיכונים משפטיים וסיכוני ציות), וכן סיכוני מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים בבנק מבוצע כאמור מעקב הדוק אחר כלל הסיכונים אליהם חשוף הבנק, כמפורט במסמך זה. לפירוט בדבר הסיכונים השונים ודירוג מידת השפעתם על הבנק ראה גם פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה של הבנק.

בנוסף הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים, בנתונים מאקרו כלכליים וברגולציה וחקיקה שחלים או עשויים להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים עשויים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים. סיכונים פרטניים שהינם סיכונים מובילים ומתפתחים מהותיים אשר הבנק מזהה ונערך לניטורם וניהולם הינם: היערכות לקראת מועד סיום ההתקשרות הנוכחית עם בנק לאומי בנוגע למתן שירותי מחשוב, התגברות איומי סייבר, סיכוני ציות שבצידם אכיפה מוגברת, יוזמות רגולטוריות והמשך סביבת ריבית נמוכה העולולות להשפיע על מידת יישום האסטרטגיה העסקית של הבנק ורווחיותו, וכן מעקב אחר המתרחש בשוקי ההון בעולם, בעיקר במגזר הבנקים באירופה ובארצות הברית. לפירוט נוסף ראה דיווח בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015

סיכון ציות

סיכון ציות מוגדר כסיכון שתאגיד יסבול מסנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות חוק, רגולציה, נהלים פנימיים וקודים אתיים.

ניהול סיכוני הציות מיושם בהתאם להוראת הדין החל על הבנק, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 308 - ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי, שנוסחה העדכני נכנס לתוקף ביום ה-1 בינואר 2016.

מדיניות ניהול סיכוני הציות נדונה ומאושרת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה.

ענף הציות אמון על סיוע לעובדי הבנק ולמנהליו לציית ולשמור על הוראות הדין החלות על הבנק, הן במישור יחסי בנק-לקוח והן במישורים אחרים הרלוונטיים לעבודת הבנק. במסגרת תפקידיו, שוקד ענף הציות על בחינה וטיוב של תהליכי עבודת הציות בבנק על בסיס רוחבי, בממשק שוטף עם יתר יחידות ואגפי הבנק.

לעניין ניהול סיכון הציות בבנק, לא חל שינוי משמעותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015

סיכון משפטי

סיכון משפטי הינו סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או לצעדי עונשין (Fines Penalties) כתוצאה מפעילות פיקוחית (Punitive Damages), כמו גם מהסדרים פרטניים.

האגף לייעוץ משפטי וציות של הבנק אחראי לניהול הסיכון המשפטי בבנק והוא מעניק תמיכה ומענה לכלל ההיבטים המשפטיים של פעילות הבנק וקבוצתו, והיעצת המשפטית הראשית משמשת כמנהלת הסיכון המשפטי של הבנק.

נכון למועד הדיווח, מפת הסיכונים המשפטיים של הבנק אינה כוללת סיכונים שיוריים אשר הוערכו ברמה של סיכון שיורי גבוה (קריטי/חמור).

לעניין ניהול הסיכון המשפטי בבנק, לא חל שינוי משמעותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015

סיכון מוניטין

מוניטין הוא אוסף של התפיסות, דעות והאמונות של בעלי העניין לגבי התאגיד, בהתבסס על ניסיונם וציפיותיהם.

סיכון מוניטין הוא הסיכון לרווחי התאגיד, ליציבותו או ליכולתו להשיג את יעדיו, כתוצאה מפגיעה במוניטין העשוי לנבוע מהתנהלות התאגיד, מצבו הפיננסי או פרסום שלילי (אמיתי או כוזב) ועלול לבוא לידי ביטוי בתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח). סיכון המוניטין מאופיין ברב ממדיות ומשקף את תפיסתם של משתתפים אחרים בשוק. יתרה מכך, הוא מתקיים בכל רחבי הארגון ובמהותו הוא פונקציה של הלימות תהליכי ניהול הסיכונים הפנימיים של הבנק, כמו גם של האופן והיעילות של תגובות ההנהלה להשפעות חיצוניות על עסקאות הקשורות לבנק.

לעניין ניהול סיכון המוניטין בבנק, לא חל שינוי משמעותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015

סיכון אסטרטגי

הסיכון האסטרטגי הינו סיכון נוכחי או עתידי לרווחי הבנק, להון, למוניטין או למעמד הבנק, אשר עלול לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום לא נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה נוצר ממידת התאימות של המטרות האסטרטגיות שהציב הבנק, ליכולותיו ולסביבה הכלכלית בה הוא פועל, משימות תכניות העבודה והיעדים שהוגדרו לצורך השגתן, מהמשאבים שהוגדרו לצורך העמידה בתכניות ומאיכות היישום של מרכיבי התכניות.

לעניין ניהול הסיכון האסטרטגי בבנק, לא חל שינוי משמעותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. בנקים יכולים להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותם וסיכונים אלו עלולים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כמו: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון הנזילות) תיתכן גם חשיפה לסיכון מוניטין כתוצאה מהאפשרות שייחוס לבנק קשר לגורם היוצר מפגע סביבתי.

לעניין ניהול הסיכון הסביבתי בבנק, לא חל שינוי משמעותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. במסגרת ההוראה נקבע אופן חישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם, וכן הוגדר תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים הבאים (המכנה).

לעניין ניהול סיכון היחס כיסוי הנזילות בבנק, לא חל שינוי משמעותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015 בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית נקבעה על 60% ותגדל ל-80% ביום 1 בינואר 2016 ובאופן הדרגתי עד ל-100% ביום 1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימליות אלו. הדרישות חלות הן בסך המטבעות והן במטבע-חוץ בנפרד, הן ברמת התאגיד הבנקאי "סולו" והן ברמת המאוחד, וחישוב היחס מבוצע בהתאם. תאגיד בנקאי אשר אינו עומד ביחס נדרש לדווח באופן מיידי לפיקוח על הבנקים, ולאחר שלושה ימי חריגה להגיש תוכנית לעמידה בדרישה המזערית. יחס כיסוי הנזילות נמדד ברמה יומית ונמצא במגמת עליה כחלק מתכנון הבנק לעמוד במתווה רב שנתי עולה, בהתאם להוראות המעבר.

ככלל, יחס כיסוי הנזילות על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 שונה מהמודלים הפנימיים החלים בבנק. היחס הממוצע במהלך הרבעון הראשון עמד על 106% אל מול דרישה מזערית של 80%.

טבלה 32: יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2015
יחס כיסוי הנזילות	106%
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים*	80%
	98%
	60%

* יחס כיסוי הנזילות המזערי על ידי המפקח על הבנקים יגדל באופן הדרגתי מ-60% ליום 1 באפריל 2015, 80% ליום 1 בינואר 2016 ועד לשיעור 100% ביום 1 בינואר 2017.

טבלה מספר 32 - יחס כיסוי נזילות (המשך)

גילוי על פי נדבך 3

ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 31 במרס 2016		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
סך ערך משוקלל (ממוצע) ²	סך ערך לא משוקלל (ממוצע) ¹	סך ערך משוקלל (ממוצע) ²	סך ערך לא משוקלל (ממוצע) ¹	מיליוני ש"ח
10,768	10,809	11,547	11,597	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
				תזרימי מזומנים יוצאים
				פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
167	3,341	171	3,413	פיקדונות יציבים
1,023	9,005	1,012	8,952	פיקדונות פחות יציבים
124	4,147	136	4,524	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין 221)
				מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
-	-			פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים
8,553	13,039	8,867	13,277	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)*
26	26	42	42	חובות לא מובטחים
-	54	-	98	מימון סיטונאי מובטח
				דרישות נזילות נוספות, מזה:
4,945	4,945	4,174	4,174	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
1,560	8,358	1,244	7,613	קווי אשראי ונזילות
516	516	560	560	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
146	5,009	150	4,889	מחויבויות מימון מותנות אחרות
17,060	48,440	16,356	47,542	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
				תזרימי מזומנים נכנסים
				הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
1,319	1,484	1,438	1,618	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
4,743	6,139	3,981	5,119	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
6,063	7,624	5,419	6,737	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם ³		סך ערך מתואם ³		
10,768		11,547		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) A
10,999		10,936		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו B
98%		106%		יחס כיסוי נזילות (%) A/B

1. ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
2. ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
3. ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו-(2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה של הבנק מבוסס בעיקר על מזומן ופיקדונות בבנק ישראל ועל אג"ח ממשלת ישראל בשקלים בנוסף לאג"ח ממשלת ארה"ב במט"ח, כמפורט להלן.

טבלה 33: נכסים נזילים באיכות גבוהה
גילוי על פי EDTF

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2016 מיליוני ש"ח	
		נכסי רמה 1:
201	192	מטבעות ושטרי כסף
4,957	2,924	סך זרבות בבנק המרכזי (לאחר ניכוי חובת נזילות)
7,449	8,088	ניירות ערך סחירים כשירים במשקל סיכון 0%
-	-	מכשיר חוב שהונפק במטבע מקומי של ריבונות או בנק מרכזי מקומיים שמשקל הסיכון שלהם אינו 0%
-	-	מכשיר חוב שהונפק במטבע חוץ של ריבונות או בנק מרכזי מקומיים שמשקל הסיכון שלהם אינו 0%
<u>12,608</u>	<u>11,204</u>	סה"כ נכסי רמה 1
		נכסי רמה 2א:
-	-	ניירות ערך סחירים כשירים במשקל סיכון 20%
-	-	מכשירי חוב קונצרניים ואיגרות חוב מכוסות כשירים בדירוג בינלאומי AA- ומעלה
		נכסי רמה 2ב:
36	67	מכשירי חוב קונצרניים בדירוג בינלאומי A+ עד A- או דירוג מקומי AA- ומעלה
<u>36</u>	<u>67</u>	סה"כ נכסי רמה 2
<u>12,644</u>	<u>11,272</u>	סה"כ נכסים נזילים באיכות גבוהה

גילוי על פי EDTF

סיכון נזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון הנזילות כולל את הסיכונים הבאים:

- **סיכון גיוס הנזילות** - סיכון גיוס הנזילות הינו סיכון הנובע מפגיעה ביכולת גיוס הנזילות של הבנק כתוצאה מאיבוד אמון השוק בבנק, אשר יכול להתממש מאירועים כגון אירועים של פגיעה במוניטין, או פגיעה בשוק בו פועל הבנק.
- **סיכון נזילות השוק** - הסיכון שהבנק לא יוכל להפטר או לקזז בקלות פוזיציה מסוימת במחיר השוק בשל עומק שוק בלתי מספק או בשל שיבושים בשוק.

אופן פעילותם של הבנקים מאופיינת כספקי הלוואות ארוכות טווח הממומנות באמצעות פיקדונות קצרי מועד, הופך אותם לפגיעים לסיכון נזילות, הן לסיכון שבאופיו הינו ספציפי לכל בנק והן לסיכון המשפיע על השווקים בכללותם. ניהול סיכון הנזילות נועד לוודא כי לבנק תהיה את היכולת לממן גידול בנכסים ולפרוע התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים (unacceptable losses). ככלל, הבנק מעדיף את הקטנת סיכוני הנזילות על פני שיקולי רווחיות לטווח קצר.

מודל הנזילות הפנימי

הבנק מנהל את רמת הנזילות שלו גם על פי מודל פנימי (בנוסף ל-LCR), הנגזר ממדיניות ניהול סיכון הנזילות.

הנחות היסוד של מודל הנזילות נקבעות באופן שמרני, תוך התייחסות ליכולת המימוש של הנכסים המרכיבים את כרית הנזילות. הנחות המודל נבחנות אחת לשנה לפחות על פי ההתפתחויות בשווקים ו/או בבנק, ומובאות לדיון ואישור בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 יחס הנזילות לא ירד מהמגבלות שנקבעו, פרט לחריגה בודדת לא מהותית בתרחיש קיצון במט"ח, אשר נסגרה תוך יומיים.

תרחישי קיצון לנזילות

הבנק בודק את סיכון הנזילות בין היתר באמצעות בחינת השפעת תרחישי קיצון שונים על מודל הנזילות הפנימי. תרחישי הקיצון כוללים תרחישים מערכתיים, תרחישים ממוקדי בנק, תרחיש משולב ותרחיש הופכי (בוחר את עוצמת אירוע המביא את יחס הנזילות לסיבולת הסיכון התחתונה).

בנוסף, נבחן מצב הנזילות הכולל של הבנק ומדדים המצביעים על התפתחות אפשרית של תנאי משבר ביחס לבנק או המערכת הבנקאית.

תוכניות מימון בשעת חירום

לבנק תוכנית חירום במסגרתה מתוארות דרכי הפעולה להתמודדות עם התממשות תרחישי קיצון, לרבות פעולות שונות שיינקטו על ידי הנהלת הבנק והסניפים.

לעניין ניהול סיכון הנזילות ומימון בבנק, לא חל שינוי משמעותי לעומת המתואר בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2015.

טבלה 34: סיכום של נכסים משועבדים ולא משועבדים
גילוי על פי EDTF

ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 31 במרס 2016		
לא משועבדים ^{2,3}	משועבדים	לא משועבדים ^{2,3}	משועבדים	
במיליוני ש"ח				
-	33	-	27	מזומן ונכסים נזילים אחרים ¹
7,277	1,820	8,607	1,692	ניירות ערך
-	293	-	843	ני"ע שנשאלו ⁴
7,277	1,146	8,607	1,563	סך הכל

1. בהתאם להסכם של הבנק עם מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה ועל-פי החלטות הדירקטוריון של מסלקת המעו"ף וחוקי העזר והמתאר של מסלקת המעו"ף, מפקיד הבנק בחשבון על שם מסלקת המעו"ף ניירות ערך כבטוחות לטובת מסלקת המעו"ף וכן מזומנים בחשבון שנפתח על שמה בבנק אחר, שיהוו תשלום למסלקות על חשבון כל סכום שהבנק יהיה חייב להן בגין עסקות במעו"ף ובניירות ערך ישראלים, שהבנק יהיה אחראי להם כלפיהן, וזאת כנגד התחייבות המסלקות להשיב לבנק סכום זה בהתאם להסכם. להבטחת חייבים אלה יצר הבנק ביום 31 במרס 2004 שעבוד קבוע ושעבוד צף בדרגה ראשונה ללא הגבלת סכום על החשבונות הללו לטובת מסלקת המעו"ף. נכון ליום 31 במרס 2016 מופקדים במסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה סכומים מעבר לדרישת הביטחונות.

2. להבטחת סליקת עסקאות אשראי תוך יומי שבנק ישראל מקצה או יקצה לבנק מעת לעת במסגרת פעולתו במערכת זה"ב (RTGS) יצר הבנק שעבוד שוטף לטובת בנק ישראל על מלאי אג"ח מדינה ומק"מים.

3. הבנק חבר במסלקת היורוקליר בנק בריסל אשר סולקת ניירות ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילותו זו של הבנק באמצעות המסלקה הנ"ל ולהבטחת האשראי שמוצל על ידי הבנק בפועל באותה מסלקה מעת לעת, שעבד הבנק ניירות ערך. מסגרת האשראי כנגדה שועבדו ניירות הערך מסתכמת ב- 6 מיליון דולר של ארה"ב.

4. ניירות ערך שהתקבלו בעסקאות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן.

נטע אברהמוב ביטן	ישראל טראו	זאב אבס
מנהלת סיכונים ראשית	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח: 18 במאי 2016